debreceni
független Ujság
politikai napilap

SZOMBAT, 1935 NOVEMBER 30. XXXI. ÉVFOLYAM 273. SZÁM. 6 fillér

Izgalmas feszültség a megtorlások miatt

Olaszország nem küldött új csapatokat a francia határra — A négus ismét a frontra indult — Rommá bombázták Dagabur erődítéseit

Akszum, november 29. Goharai közelében abesszin csapatok megkísérelték, hogy észrevétlenül megtámadják az olasz csapatokat és visszaszorítsák őket. Az olasz járőrök azonban hirtelen rohammal megfutamodásra kényszerítették az abesszineket s néhányat közülök foglyul ejtettek.

AZ OLASZ HIVATALOS JELENTÉS

Róma, november 29. Ötvennyolcadik számú hivatalos jelentés:

Az első hadtest harcvonalán a dankali hadoszlop folytatja műveleteit.

Az eritreai hadtest harcvonalán előretolt osztagaink egyike az Abaro hegyszoros közelében szétugrasztotta az etióp harcosok több csoportját.

A második hadtest harcvonalán egy olaszokból és eritreai benszülöttekből alakított hadoszlop Mai Kanetta környékén ellenséges csoportokkal találkozott, amelyeket megfutamított. Az ellenség sok foglyot hagyott kezünkön.

A szomáli határon repülőink bombákat vetettek az etiópok daggaburi hadállásaira és több lőszerraktárt elpusztítottak.

Az eritreai harcvonalon a repülők folytatják felderítő repüléseiket az Asiangi tó vidékén.

40 mázsa bombát dobott két Caproni-raj a dagaburi erődökre

Asmara, november 29. A déli front olasz főhadiszállásáról ideérkező jelentések szerint az olasz légirajok csütörtökön hajtották végre a keletafrikai háború eddigi legsúlyosabb bombázási hadműveletét. Caproni-repülőgépekből álló két légiraj órákon át bombázta Dagabur városát és nem kevesebb, mint négy tonna bombát dobtak le az abesszinek által most épített erődítményekre.

A két Caproni-légiraj négyszer repülte át és bombázta a dabaguri erődítményeket, amelyeket a felrobbant bombák csaknem teljesen szétromboltak.

A légirajok sértetlenül érkeztek vissza a légi támaszpontjukra. A megfigyelőtisztek beszámoltak arról, hogy Dagabur városában és környékén nagyszámú abesszin katonaság helyezkedett el. A ledobott bombák az abesszin harcosok körében fejvesztett pánikot idéztek elő.

Az olasz sajtóhadiszálláson azt hiszik, hogy a dagaburi erődítmény csütörtöki bombázása a bevezetője az olaszok által a déli fronton megindítandó új offenzívának.

REPÜLŐTÁMADÁSTÓL FÉL A NÉGUS

Addis-Abeba, november 29. A négus csütörtökön délben autón elutazott az északi harctér főhadiszállására, Dessziébe.

Több, mint 100 autóból álló karaván kísóri a császárt,

több miniszter s magasrangú közigazgatási tisztviselők mennek vele, az autósor közepette pedig hat teherautó halad, amelyeken légielhárító ágyúk vannak felszerelve, hogy a négust esetleges olasz repülőtámadás ellen megvédjék. — Azért nem utazott a császár repülőgépen, mint legutóbb Harrarba, mert félő, hogy az olasz gyors repülőgépek utólérnék és lelőhetnék a négus repülőgépét, így pedig az autókaraván veszedelem esetén az erdők sűrűjében elrejtőzhetik az olasz repülők elől.

A LEGVÁLSÁGOSABB 10 NAP 1918 ÓTA

London, november 29. A legtöbb angol lap, főként a Daily Herald, a Daily Telegraph és a Daily Express jelenti, hogy Clerk párisi angol nagykövet ismét biztosítékot kért Lavaltól arra nézve, hogy Franciaország támogatni fogja Angliát, vagy a Népszövetség bármely más tagját, ha Olaszország háborús lépéssel felel az olajmegtorlásokra. Laval úr szerint igenlő választ adott és ezt Clerk nagykövet kérelmére határozott alakban közölte Cerruti párisi olasz nagykövettel.

Warnon Bartlett írja a News Chronicleben: Londoni diplomáciai körökben nem akarják elhinni, hogy Mussolini olyan lépéssel felel a megtorlásoknak az olajra való kiterjesztésére, amely a nemzetek túlnyomó többségével összeütközésbe hozná, de azért nem titkolják, hogy

a legközelebbi tíz nap a legválságosabb idő lesz, amelyet a világ 1918 óta átélt.

A Daily Mail szerint Mussolini figyelmeztette Párist, hogy a megtorlásoknak az olajra való kiterjesztése esetén Olaszország nemcsak kilép a Népszövetségből, de megszakítja a diplomáciai összeköttetést a megtorló hatalmakkal.

A Daily Express szerint az olasz csapatösszevonások természetes következményei annak, hogy Franciaország a megtorló államokhoz csatlakozott.

NÉGER TÁBORNOKHOZ ADJA FELESÉGÜL A LÁNYÁT A NÉGUS

London, november 29. Abesszin udvari körökben érdekes politikai frigy lehetőségéről beszélnek, — amellyel Hailé Szelasszié császár elégedetlen tartományainak az olaszokkal folytatott kacérkodását próbája ellensúlyozni. A vőlegényjelölt Hapte Mariam tábornok, Nekemte tartomány kormányzója, aki a napokban a harctérről a fővárosba érkezett, hogy

megkérje a császár leányának, Tszahaj hercegnőnek a kezét. Jóllehet, Hapte Mariam származására nézve galla és ezért az amharák lenézik, maga a császár jóindulattal van a tervezett házasság iránt,

mert reméli, hogy jövendő veje révén szorosabban fűzheti trónjához az aranyban és elefántcsontban gazdag Nekemte tartományt, ahol olasz politikai ügynökök újabban eredményes munkát folytattak, súlyos aggodalmat okozva az abesszin kormánynak.

A FRANCIA HATÁRRA NEM KÜLDTEK ÚJ OLASZ CSAPATOKAT

Róma, november 29. A kormány által elrendelt csapatmozdulatok egyelőre még folyamatban vannak, de semmiesetre sem nagyméretűek. Tény, hogy

a francia határ felé nem irányítottak újabb csapatokat.

A szombati minisztertanácstól nem várnak fontosabb határozatokat.

(Folytatása a második oldalon.)

Hitbizományi reform

A hitbizományok reformjának legnagyobb baja az, hogy — majdnem egy évszázadot elkésett. Abban a lendületben s abban a fényelemben, ami a negyvennyolcas átalakulást életrehívta, meg lehetett volna már alkotni a hitbizományi reformot is. A negyvennyolcas törvényhozás az alkotmány várkapujára csak elveket szögezett ki, részleteket megoldani ideje nem volt s a nemesség akkor csak a maga kártalanításának mértékével és módjával foglalkozott behatóan. Igazságtalanság volna tehát, ha a negyvennyolcas törvényhozást ezzel a mulasztással vádolnánk, de talán ha ez a reformkorszak tett volna legalább elvi kijelentést a hitbizományok eltörléséről, nem kellett volna nyolcvanhét évig várni, amíg a reformot — deformot követi.

Bármennyire is elkéstünk ennek a problémának megoldásával, mégis fel kell vetni a kérdést: rendelkezik a mai törvényhozás azzal a tisztánlátással, azzal a történelmi lelkiismeretességgel és azzal az objektivitással, ami ennek a sorsdöntően jelentős kérdésnek megoldásához szükséges? Politika nélkül kellene hozzányulni ehez a kérdéshez s azzal a bátorsággal, amelyik a ma élő nemzedék érdekeit nem tekintve a nemzet örök érdekei szolgálatában keresi ennek a kérdésnek megoldási módját. A háború alatt s a háború befejezése után felismerték az agrárreformnak nagy jelentőségét, tudták azt, hogy ennek a problémának helyes, vagy hibás megoldása nemzedékek életére fog kihatni s a nemzeti vagyon s a nemzeti termelés értéke csak tükörképe lesz a becsületes agrárreform végrehajtásának, vagy — meghamisításának. Nézd meg egy országban a földbirtokmegoszlás adatait és megmondod, hogy milyen kormányzata van az országnak. Ma már nincs véleményeltérés abban a tekintetben, hogy az agrárreformot elhibázva hajtották végre, a nemzeti termelés eredményét nem fokozták vele, de azoknak sem juttattak biztonságot, munkát és kenyeret, akik a vérnek és verejtéknek adójával méltóvá tették magukat arra, hogy részesei legyenek a magyar földnek. A politikai jelszó erősebb volt, mint a magyar föld érdeke, — improvizáltak, rögtönöztek földbirtokreformot, holott átgondolt, minden részletében kimunkált, nagyvonalu törvényalkotásra volt szükség, amelyik hivatott lett volna arra, hogy a magyar földet azok kezére adja, akik azt megtudják munkálni s akik a föld termékenységét fokozni tudják. A föld csak a föld megmunkálásával szerzett érdemek jutalma lehetett volna és

MELEG ALSÓRUHÁZAT
JÓ ÉS OLCSÓ
Kardos Lászlónál

— korteseket dijaztak vele. Puszta földet adtak azoknak, akiknek a két karjuk puszta erején kívüi semmijük sem volt. Brómként adagolták a földet azoknak, akiket a föld utáni vágy tett nyugtalanná s nem is törődtek vele, hogy a föld megmunkálását is biztosítsák a reformmal.

Bármilyen korszerű volt is az agrárreform, kevesebb korszerűséggel azt végrehajtani nem lehetett. S bármilyen korszerű is most a hitbizományi reform követelése, attól tartunk, hogy ennek a reformnak megvalósítása sem fogja feltárni a mai idők igényeit és tanulságait. Éles állásfoglalással csak ott találkozunk, ahol a bölcseség kompromisszumot tanácsol s kompromittáló kompromisszumokat találunk ott, ahol csak éles bátor kiállással lehetne irányt mutatni, utat feltörni és eredményt elérni. S mi ad bátorítást abban a tekintetben, hogy amikor az államhatalom a hitbizományok uraival mérkőzik még, a nemzet érdeke csorbítatlanul kerül ki ebből a mérkőzésből. Ez a reform, attól tartunk, sokkal alkalmasabb eszköz lesz a hitbizományok tehermentesítésére, mint megszüntetésére. Ez a reform hitbizományokat szüntet meg és új hitbizományok alapítását teszi lehetővé. Ez a reform csak fél munkát igér azon a téren, ahol a magyar dolgozó népet el lehetne juttatni a magyar földhöz s amelyen a koldus napszámosokat fel lehetne emelni a fogyasztó és igényes, termelő és produkáló kisbirtokosok közé.

Csak félmunkát igér s ennek a félmunkának elvégzését is politikusokra bizza. A pártpolitika tönkretette a tiznöt év előtti földbirtokreformot s attól tartunk, hogy amit el lehetne érni ezzel a bátortalan, ezzel a kompromisszumokra najló, ezzel az erőtlen reformtervezettel, a befolyásolható érdekek szolgálatára vállalkozó, kortesszempontokra figyelő pártpolitika ennek a reformnak végrehajtása során azzal is adós marad.

Abban a légkörben, amelyik a magyar belpolitika közszellemét teliti, lehet választatni, lehet házszabályokat alkotni, lehet pártot szervezni, lehet pártok élharcosait politikai tényezőkké megtenni, mindent meg lehet tenni, amire a pártpolitikai elvakultság alkalmas s mindent el lehet érni, amihez objegtivitás és tisztánlátás szükséges, de a reformok a nemzedékek életére és sorsára kiható intézmények számára más légkörre, más közszellemre, depolitizált törvényhozásra, s a pártpolitikai elfogultságok iszapjából kiemelt nyilvánosságra van szükség. Vagyis mindarra szükség van, amivel most nem rendelkezünk s mindazt mellőzni tudnánk, amink van. S mint ahogy az arab keselyük jelenlétéből következtetni tud arra, hogy a közelben oroszlán van, a körülményekből mi is következtetni tudunk arra, hogy oroszlán lesz-e ez a reform, vagy csak oroszlánbőrbe bujtatott szelidség?

— **Számos női bajnál** reggel, éhgyomorra félpohárnyi természetes »**Ferenc József**« keserűvíz végtelen nagy megkönnyebbülést szerez azáltal, hogy a belek tartalmát felhigítja és akadálytalanul kiüríti, azonkívül az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja.

(FOLYTATÁS AZ ELSŐ OLDALRÓL.)

Lehetséges azonban, hogy a mostani helyzetre való tekintettel a minisztertanács sorozatos üléseket tart és ebben az esetben egy későbbi ülés során a jelenlegi helyzetet érintő döntések várhatók. A kőolajtilalommal kapcsolatban a helyzet változatlan. Mindenesetre túlzottnak tekinthető az a hír, hogy Oaszország a tilalom megszavazását háborús cselekedetnek tekintené, de tény az, hogy

ezt az intézkedést, amely igen nagymértékben sujtaná a polgári lakosságot is, legalább is ellenséges érzületű eljárásnak minősitették.

Nem felel meg a valóságnak természetesen az a hír, hogy az olasz követ közölte volna Lavallal, hogy a kőolajtilalomra Olaszország háborúval válaszol.

A Giornale d Italia a megtorlások elleni intézkedésekkel foglalkozva megállapitja, hogy

Olaszország elfogadja a csatát s megvívja.

Olaszország harcol s nem fog megtörni.

London, november 29. Az Angol-Amerikai Kőolaj Társaság képviselője kijelentette, hogy Moffett ama nyilatkozata, amely szerint az amerikai kőolajtársaságok elállanak az Olaszországnak való szállítástól abban az esetben, ha a kormány ezirányban felszólítást intéz hozzájuk,

egyáltalán nem fedi valamenynyi kőolajtársaság álláspontját.

Ezek mindig szállítottak Olaszországnak, úgy hogy a szállítás megtagadása veszélyeztetné és elkobzásnak tenné ki követeléseiket.

Szép ünnepségen adták át az állatvédelmi kitüntetést Hazafi rendőrtörzsőrmesternek

Szép ünnepség zajlott le pénteken délután a rendőrség tantermében. A Tiszántuli Állat, Madár és Növényvédelmi Egyesület tüntette házi ünnepség keretében *Hazafi* Ferenc rendőrtörzsőrmestert, aki az állat és növényvédelem terén több izben tanujelét adta humánus gondolkozásának.

Az ünnepségen a Tiszántuli Állatvédelmi Egyesület tisztikara *Sesztina* Jenő elnökkel és *Nagy* Jenő ügyvezető elnökkel az élén jelent meg, míg a rendőrség részéről vitéz *Boskó* Mihály rendőrfőfelügyelő, *Zsákay* József rendőrtanácsos, vitéz *Tóth* Gyula rendőrkapitány és a felügyelői kar tagjai vettek részt.

Az ünnepség a rendőrdalárda énekével kezdődött, majd vitéz *Boskó* Mihály rendőrfelügyelő méltatta az állat- és madárvédelem jelentőségét. *Sesztina* Jenő elnök kifejtette, hogy nemcsak a teremtés koronájának van szüksége védelemre, hane maz állatoknak és növényeknek is. Hazafi Ferenc törzsőrmester nemes példát mutatott, mikor a gyámoltalan állatok és növények védelmére kelt. *Nagy* Jenő ügyvezető elnök szintén üdvözölte Hazafi Ferencet és amaz óhajának adott kifejezést, hogy bárcsak mindenki ilyen humánusan viselkednék, minta derék rendőrtörzsőrmester. Nagy Jenő ezután átadta Hazafi Ferencnek az egyesület ajándékát, egy művészi kivitelű oklevelet és egy értékes ébresztőórát.

A rendőrdalárda az ünnepelt tiszteletére elénekelte az „Éljen soká" kezdetű dalt, amelynek elhangzása után *Hazafi* Ferenc meghatottan köszönte meg a kitüntetést és az üdvözléseket. A rendőrség részéről *Zsákay* József rendőrtanácsos üdvözölte még az ünnepeltet, mint aki példát mutatott a kötelességtudásból, majd a Himnusz eléneklése után a meghitt ünnepély véget ért.

Éles vita a belügyminiszter és Györki között az egykéről

Budapest, nov. 29. A Ház mai ülését 4 órakor nyitotta meg *Sztranyavszky* Sándor elnök. Folytatták az orvosi rendtartásról szóló törvényjavaslat általános vitáját.

Bródy Ernő rámutatott arra, hogy helytelen az, hogy a kamarai tagdijjal hátralékos orvosokat törlik a kamarai tagok sorából. A felügyelet kérdésében

helytelenîti, hogy minden kisebb rangú kérdés a belügyminiszter elé kerül.

Shandl Károly részletesn foglalkozott a falvak közegészségügyi problémáival és rámutatott a preventiv egészségügyi intézkedések fontosságára.

Ezután *Eckhardt* Tibor személyes kérdésben kijelentette, hogy minden programbeszédében hangoztatta a választójogi kérdés elsőbbségét és senkisem volt nála kellemetlenebbül meglepetve, amikor a miniszterelnök május 22-iki felsőházi beszédében arra az álláspontra helyezkedett, amelyet azóta is követ. A miskolci közös listáról kijelentette, hogy amikor a miniszterelnök bizonyos gavallériával elejtette vele szemben a külön listát, — mivel gavallériával senki által nem engedi magát legyőzni, — javasolta saját pártjának, hogy csináljanak velük közös listát.

Györki Imre határozati javaslatot terjesztett be s kérte a kormányt, mielőbb oldja meg a mezőgazdasági munkások biztosítását. Ezután a falu egészségügyi problémáiról beszélt s becsületes egészségügyi reformokat követelt.

Kijelentette, hogy a születések számának csökkenésében nem szomorú, hanem örvendetes jelenséget lát, mert amíg az országban nem tudnak gondoskodni a meglevő gyermekekről, akkor miért szülnek szerek gyermekek?

Csak azért, hogy elpusztuljanak? Kérte, hogy a kormány gondoskodjék a születésszabályozás rendezéséről. Kifogásolta, hogy a javaslat függővé teszi az orvosokat a mindenkori kormánytól. A kamarai illetéket nem fizető orvosokat majd megfosztják gyakorlatuktól.

Kozma belügyminiszter: Majd a kormány sokat kárhoztatott jogával közbelép!

Gyórki ezután népegészségügyi problémákkal foglalkozott. Megállapította, hogy a tüdőbetegek 67 százalékát, a diftériás betegeknek pedig 87 százalékát otthon ápolják.

Kozma belügyminiszter: Ezt én állapítottam meg. A diftéria már megszünt népbetegség lenni.

Kozma belügyminiszter: Györki a magyar képviselőházban sikra szállt az egyke mellett.

A kormány, a nemzet nevében a leghatározottabban visszautasitom azt, amit a képviselő úr mondott. Az egyke nemzethalált jelent és Ön a halált propagálja — mondotta Györki felé fordulva.

Miután pedig a magyar nép és a kormány nemzeti és valláserkölcsi alapon áll, azt, amit a képviselő úr e tárgyban mondott, sem a nemzet jövője szempontjából, sem pedig a valláserkölcsi felfogás alapján el nem fogadhatom s a leghatározottabban visszautasitom.

Benárd Ágoston: A törvényjavaslatban foglalt szigorubb büntetések feltétlenül helyállóak a megtévedt orvosokkal szemben. A javaslatot elfogadja.

Az ülés 8 óra előtt ért véget.

Használt és javított VARRÓGÉPEK RESZLETRE IS SCHENKENGELNÉL Piac u. 89. kaphatók.

Laval új győzelme 324:247 arányban

Páris, november 29. A képviselőház befejezte a napirendi formuláról és a szavazatok magyarázatáról szóló vitát. Blum felszólalt a bizalmi szavazat ellen. Több ellenzéki képviselő bizalmatlansági indítványt nyujtott be. Laval a kormány iránt bizalmat kifejező javaslattal kapcsolatban felvetette a bizalmi kérdést. A képviselőház 324 szavazattal 247 ellenében elfogadta a bizalmi napirendi indítványt.

Névromanosítási akció Szatmárban

A marosvásárhelyi polgármester kirohanása a kisebbségek ellen — Négymilliárd lei az erdélyi román bankok támogatására

Kolozsvár, nov. 29. Szatmármegyében erős névromanosítási mozgalmat indítottak meg a hatóságok. A községi jegyzők minden magyaros nevü görögkatholikus állampolgárt beidéznek s közlik velük, hogy

román hangzású nevet kell választani.

Ezek a hatósági személyek mindjárt ki is választják a neveket s a Szabókból, Kovacsokból Jonescukat, Croitorukat csinálnak. Az új névadományozók úgy tervezik, hogy amikor már valamennyi polgárnak kiosztották a megfelelő román nevet, kérvényt intéznek a belügyminiszterhez, hogy ezeket a névválasztásokat hivatalosan is engedélyezze.

Kolozsvár, nov. 29. *Dandea* Emil marosvásárhelyi polgármester revizió-ellenes előadást tartott, amelynek során olyan kijelentéseket tett, hogy

ő minden kisebbségi jogot és szerződést még papirértékűnek sem ismer el.

A kisebbség a törvény előtt „talán" egyenlő lehet a többségivel, különben azonban minden vonatkozásban a többségi elemnek van előjoga. Ahol nagyobb számarányban él a kisebbség, az nem jelent akadályt, sőt nagyobb tevékenységre serkent. A székely megyékben is meg kell nyitni az utat, hogy az „elnemzetlenített" románság visszatérjen ősi hitére.

Bukarest, nov 29. A képviselőház ma délután ülésén *Madgearu* felszólította a kormányt, nyilatkozzék, mit tett eddig az erdélyi román bankok érdekében s

milyen célokra költötte el azt az állitólag 4 milliárd leit, amelyet a kormány szerint az erdélyi román bankok felsegélyezésére fordítanak.

A képviselőnek e bejelentése hatalmas vihart keltett a házban.

Pop Valér miniszter kijelentette, hogy Erdélyben a román hitelélet sanyarú helyzetben van, mig ezzel szemben

a kisebbségi hitelélet virul.

A Nemzeti Bank az erdélyi román bankok segitségére siet.

Magyar szénre és fára kitünő a „Luna“ tüzhely és „Kalor“ kályha
Kapható: Sesztina Lajos vasnagykereskedésében

Méhely professzor halott-gyalázási pere Bleyer Jakab pángermán működése miatt

Ellentétes vallomások Bleyer Jakab szerepléséről

Budapest, november 29. Meghalt ember meggyalázása miatt vádolva állott pénteken Méhely Lajos ny. egyetemi tanár a budapesti büntetőtörvényszék Méhes-tanácsa előtt. Méhely professzor ugyanis Bleyer Jakab egyetemi tanár, volt nemzetiségi miniszter halálának idején a »Cél« című folyóiratban nekrológot írt Bleyer Jakabról, amelyet az elhunytnak a családja súlyosan sértőnek talált.

A büntetőtörvényszék Méhes-tanácsa tavaly novemberben már tartott tárgyalást az ügyben és most, több, mint egy évi szünet után újabb tárgyalást tűzött ki. A tárgyaláson

Méhely tanár kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert a cikket hazafias kötelességből irta.

Ő nem a halott ember emlékét akarta meggyalázni, mert ő életében is támadta Bleyert, a mostani cikknél sokkal súlyosabb dolgokat is írt róla, Bleyer mégsem kért tőle soha elégtételt. Értekezéséért, amelyben megírta, hogy Bleyer a hazai németséget iparkodik faji öntudatra ébreszteni, köszönetet kapott a miniszterelnöktől és a kultuszminisztertől. Már pedig, ha ez az értekezés halottgyalázás lett volna, aligha kapott volna érte köszönetet a miniszterelnöktől.

Ezután Méhely védője és a Bleyer-család jogi képviselője kérték a valóság bizonyítását, amit a bíróság el is rendelt és megkezdte a tanuk kihallgatását.

Bakonyi László nyugalmazott vármegyei árvaszéki ülnök elmondta, hogy Bleyer Jakab, aki a háború előtt magyar hazaszeretettől izzó cikkeket irt, a háború után teljesen megváltozott és már

a német fajvédelmet tartotta szem előtt. Bleyer egészen német járásokat akart alapitani a határszélen,

de ez a törekvése a közigazgatási hatóságok ellenzésén meghiusult.

Kinces István pápai prelátus, kőszegi apátplébános vallomása szerint

Bleyer működése a leghazafiatlanabb volt.

Igyekezett megbontani a németek és a magyarok közötti összhangot és a magyar életet teljesen kiüldözte az iskolákból.

Amikor Kinces István vallomása során éles hangot használt Bleyer Jakabbal szemben, Kussbach Ferenc dr., a főmagánvádlók jogi képviselője többször közbeszólt, mire az elnök erélyesen rendreutasította.

Gömbös Miklós kaposvári leánygimnáziumi tanár elmondta, hogy

Bleyer Bonyhádon valóságos pángermán szervezkedés folytatott

és több diákot igyekezett rábirni arra, hogy titokban alakitsanak német önképzőkört és azt igérte nekik, hogy kiviszi őket Németországba, ők lesznek a mozgalom vezetői.

Ezután vitéz Szivós-Waldvogel József nyugalmazott tábornok tett tanuvallomást. Elmondotta, hogy

őt néhai Bleyer Jakab lapja egy éven keresztül támadta, mert Komárom vármegye törvényhatósági bizottságának ülésén szóvátette, hogy egy segédlelkész a magyarság ellen izgat.

A tanunak éles összetűzése volt Kussbach dr.-ral.

Steuer György v. államtitkár tanuvallomásában elmondotta, hogy

Bleyer Jakab mindig hazafiasan viselkedett,

soha olyat nem tett, ami a magyarság érdekeit veszélyeztette volna, soha a magyarság ellen nem izgatott.

Demjén Károly nyugalmazott tábornok arról vallott, hogy Békéscsabán hallotta, hogy

Bleyer programbeszédében a magyarság ellen izgatott.

Hargitay Ernő pénzügyőri főszemlész elmondotta vallomásában, hogy Bleyer az iskolákat elnémetesítette. Liptay Béla, a Magyar Nemzeti Szövetség főtitkára nem tud arról, hogy Bleyer a magyarság ellen gyűlöletet szított volna.

A törvényszék a tárgyalást december 18-ra napolta el, amikor is iratokat ismertetnek és a további tanuk kihallgatásáról döntenek.

Gömbös és Kánya kihallgatáson voltak Miklas szövetségi elnöknél

Befejezték a politikai és gazdasági tanácskozásokat

Bécs, nov. 29. Gömbös Gyula miniszterelnök ma reggel 9 órakor a 3. osztrák gyalogezred laktanyájába hajtatott, ahol Schuschnigg kancellár és Zehner gyalogsági tábornok, honvédelmi államtitkár fogadta. Gömbös Gyula miniszterelnök

megtekintette az osztrák hadsereg modern technikai fegyvereit.

A miniszterelnök ezután a Hősök terére hajtatott, ahol koszorút helyezett el a hősi emlékműre. A hősök emlékművével szemben a 4. gyalogezred díszszázada allott fel zászlóval és zenekarral.

A zenekar a magyar himnuszt játszotta, Gömbös Gyula miniszterelnök ellépett a díszszázad arcvonala előtt, majd

elhelyezte a magyar nemzetiszinű szalaggal diszitett koszorút a hősi emlékművön.

Amig a miniszterelnök hódolatba merülve állott az emlékmű előtt, a zenekar a »Volt egyszer egy bajtársam...« kezdetű katonadalt játszotta.

A miniszterelnök ezután a kancellári hivatal épületébe hajtatott, ahol féltizenkét órakor

kihallgatáson jelent meg Miklas szövetségi elnöknél.

Kánya Kálmán külügyminiszter már negyedórával korábban tett tisztelgő látogatást Miklas elnöknél. Kánya külügyminiszter egyébként a délelőtt folyamán látogatást tett Berger-Waldenegg báró külügyminiszternél is.

A miniszterelnök elnöki kihallgatása után ötnegyed óra hosszat tanácskoztak a szövetségi kancellári hivatalban, a kancellár szalonjában az osztrák és magyar államférfiak. A tanácskozások természetesen

az aktuális politikai kérdések körül forogtak, de nagy teret foglal el bennük a gazdasági kérdésekre vonatkozó megbeszélés is.

Ezeknek során elsősorban arról tanácskoztak, hogyan lehetne a Magyarországból Ausztriába irányuló hízott sertések exportját fokozni és milyen mennyiségű bort szállithat Magyarország a közeljövőben Ausztriába. A tárgyalások nagyjából az 1936. évi kontingensek megállapítása körül mozogtak.

Az ötnegyedórás megbeszélés után Gömbös Gyula miniszterelnök a feleségével, Kánya külügyminiszterrel, valamint a magyar követség uraival, — délután Rudnay követtel, — az Imperialba mentek, ahol Starnemberg herceg alkancellár villásreggelit adott a magyar vendégek tiszteletére. A villásreggelin huszonöten vettek részt.

Megjelent a villásreggelin Preziosi bécsi olasz követ és az olasz követség több tagja.

A villásreggeli után a magyar kormányférfiak — kíséretükkel együtt — délután félnégy órakor külön sínautón utaztak vissza Budapestre, ahová félhétkor érkeztek meg.

Én, te, ő

már gyönyörködtünk a legujabb és legszebb magyar filmben, az

„Elnökkisasszony“-ban.

Mi, ti, ők

fogunk gyönyörködni annak a ragyogó magyar együttesnek, — amely az Elnökkisasszonyt játsza, — e játékában.

Vigszinház 5, 7 és 9 órakor

A gazdatartozások rendezése

Budapest, november 29. A gazdatartozások rendezése tárgyában október 12-én közzétett rendelet 4. §-a a kedvezményt kiterjesztette mindazokra a védett birtokokra, amelyeknek területe 20 kat. holdnál nem nagyobb. Az ezen 20 holdig terjedő kiterjesztés folytán szükségessé vált részletesebb szabályokat tartalmazza a pénzügyminiszter 2800—1935. P. M. sz. rendelete, amely a hivatalos lap e hó 30-iki számában jelenik meg. A védett gazdaadósoknak ezentúl sem kell a kérelmet előterjeszteniök, mert a teherrendezéshez szükséges adatokat maguk a hitelező pénzintézetek jelentik be a Pénzintézeti Központnak, illetőleg az O. K. H.-nak. Abból a szempontból, hogy az ilyen védett ingatlan a 20 kat. holdat, illetőleg a 100 korona kat. tiszta jövedelmet nem haladja-e meg s igy e rendezés kedvezményben részesül-e vagy sem, az 1935. évi okt. 12-iki állapot az irányadó. A rendezés az ilyen kisbirtokokra akkor is kiterjed, ha védettségüket törölték ugyan, de a védettséget a bíróság visszaállította.

— Jakabfy Magda zongoraművésznő szombaton szerepel a rádióban. Jakabfy Magda, a kiváló debreceni zongoraművésznő ma, szombaton ismét szerepel a rádióban. Szombaton 12 órai kezdettel Bach-, Liszt- és Schubert-műveket ad elő. Jakabfy Magda kedvelt közreműködője a rádiónak, mert már negyedjére vette fel a rádió igazgatósága a műsorba.

Megnyilnak a népkonyhák

A városi népkonyhák december hó 1-én egyelőre négy helyen, úgymint a Népházban, a Kishegyesi úti szegényházban, a Mikepércsi úti régi csapatkórházban és a Nyilastelepen, a Márton Kálmán ucca 1. szám alatt megnyilnak.

A kiadott ebédjegyek mind a négy helyen egyformán érvényesek.

Az Izraelita Nőegylet Szeretethét-délutánja

Az Izraelita Nőegylet a társadalmi segítőbizottság által rendezett „Szeretethét" keretében december hó 1-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel rendezi meg propagandadélutánját a hitközség József kir. herceg u. 26. sz. a. dísztermében. A műsor a következő: Hiszekegy, énekli a zsidó reálgimnázium énekkara. Bevezetést tart dr. *Schlesinger* Sámuel főrabbi, „Kósza leány" Juhász Gézától, szavalja *Schön* János. Propagandaelőadást tart *Musza* Ferenc lelkész. Himnusz, énekli a zsidó reálgimnázium énekkara. Az előadásra belépődíj nincsen, arra ezuton hivja meg az elnökség tagjait és az érdeklődő közönséget.

Egyházi élet

Ma este 7 órakor van Karl János dr. előadása a Credo-Egyesületben. A Credo-Egyesület elnöksége ezuton is figyelmezteti az egyesület tagjait és általában a katholikus férfi közönséget ma esti gyülésére. A kiváló előadó meghallgatására minden érdeklődőt szivesen látnak.

—

A Péterfia uccai egyházrész leánykóre karácsonyi kiállítását december negyedikén, szerdán délután öt órakor nyitja meg a Kálvintér 5. sz. gyülekezeti otthonban.

—

Vallásos ünnepély a nyilastelepi templomban. Vasárnap délután 3 órakor vallásos ünnepély lesz a nyilastelepi új református templomban, mely alkalommal *Juhász Nagy* Sándor tart beszédet.

—

Vallásos és hazafias estét rendeznek rendeznek november 30-án, szombaton este pontsan 7 órai kezdettel az unitárius templomban (Hatvan ucca 24.) az alábbi sorrend szerint. Belépődíj nincs. A templom fűtve van. Minden érdeklődőt szeretettel várnak. Sorrend: 1 Gyülekezeti ének: Erős várunk nékünk az az Isten. 213. 1. v. 2. Imát mond: Darkó Béla, füzesgyarmati unitárius lelkész 3. Üdvözlet: Egyed János gondnok, vármegyei tb. főjegyző. 4. Megnyitó beszédet mond: Báró Dániel Gábor dr., az OKH jogtanácsosa. 5. Stradella. Irgalmazz Istenem. Énekli: O. Vajda Julia, harmoniumon kíséri: Derzsy Zöldike. 6 Uj legenda Erdély földjéről. Irta Szalacsi Rácz Imre, szavalja: Késmárki Miklós unitárius lelkész. 7. Kossuth és az Unitárizmus címen előadást tart. Kovács Kálmán budapesti főgimnáziumi tanár. 8. Correli. Adagio. Gordonkán játsza: Agárdy Lajos, harmóniumon kíséri: Derzsy Zöldike 9 „Igy szól a Mester". Irta: Józan Miklós. p. vic., szavalja: Késmárky Miklós unitárius lelkész. 10. Zárószó. Kelemen Béla rendőrfőtanácsos, a budapesti unitárius egyház főgondnoka. 11. Himnusz. Énekli a gyülekezet. Műsor után társasösszejövetel, ismerkedés az Angol Királynő éttermében. Vacsora alatt felszólal: dr. Vitéz Nyiredy Géza, a Dávid Ferenc egyletek elnöke.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A »FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETÉT.

A Kondoros felől egylovas szekérrel jöttek a Tengerész uccai hizlaló tolvajai

Megirtuk tegnap, hogy *Szűcs* Béla sertéskereskedő Tengerész ucca 2. szám alatti hízlalójából vakmerő tolvajok csütörtökre virradóra 13 hízót elhajtottak, majd a kondorosi földeken négyet leöltek és a többi kilenc sertést otthagyták.

A rendőrség a csendőrséggel karöltve erélyes nyomozást indított az elszánt tolvajok kézrekerítésére. A nyomozás jó úton halad előre és már annyit meg is lehet állapitani, hogy

a tolvajok egylovas szekeren a Kondoros felől jöttek be Debrecenbe

és előre kiszámított terv szerint hajtották végre a betörést, illetve lopást. A tizenhárom sertést gyalogosan hajtották el, de nagyon lassan haladtak előre és így jutott eszükbe útközben, hogy a szekeren elvihető mennyiséget leölik, a többit pedig szélnek eresztik. A leölt sertésekkel aztán gyorsan elvágtattak a kondorosi tanyák irányában. Még azt is megállapitotta a nyomozás, hogy

a ló három lábáról hiányzott a patkó, amelynek nyomai csak a hátsó jobblábon voltak felfedezhetők.

Tekintettel arra, hogy a nyomok a közeli tanyák felé vezetnek, a nyomozást a csendőrség folytatja nagy erélyyel. Mivel pedig a mai világban nehéz titokban tartani egy disznótort, remélhető, hogy a szomszédok révén a nyomozók meg fogják tudni, kik voltak a betörést tettesei.

Xavier Vallat francia képviselő a revizióról

Páris, november 29. Xavier Vallat képviselő a Saint-Etienneben megjelenő »Le Mémorial« cimü nagy francia vidéki lapban a francia képviselők magyarországi látogatásával s Franciaország és Magyarország viszonyával foglalkozik.

Cikkében Vallat megállapitja, hogy azok a francia képviselők, akik az ő vezetésével szeptemberben Magyarországon jártak, különböző politikai pártokhoz tartoztak, de

az utazásból teljesen azonos tanulságokat vontak le.

— Csoportunk tagjai — irja Vallat — teljesen egyetértenek abban, hogy a trianoni szerződés nem jutatta érvényre azokat a lényeges elveket, amelyekre e szerződés létrehozói hivatkoztak. A trianoni szerződés a nemzetiségi elv alapján cseh, román és szerb uralom alá helyezett többmillió magyart, akik a Csonka-Magyarországgal közvetlenül határos területeken laknak. Magyarországból a négy világtáj mindegyikén egy-egy Elzász-Lotharingiát hasitottak ki.

— Mi, franciák, akik egy félszázadon át tiltakoztunk az 1870-iki megcsonkitás ellen,

nem tarthatjuk természetszerű és tartós állapotnak

a Magyarországra rákényszerített igazságtalan helyzetet.

Az esküvői autóban öngyilkos lett a reménytelen szerelmes

Bukarest, nov. 29. Egy tüneményes szépségű bukaresti úrileány, akit 1933-ban *Miss Bukarestté* választottak, tegnap tartotta esküvőjét Konstatin *Blins* vasúti főmérnökkel. A leánynak *egy fiatal orvostanhallgató már évek óta udvarolt*, azonban a leány nem volt hajlandó megvárni, amíg a fiatalember elvégzi az egyetemet. A mérnök az esküvőre szokás szerint *felbirágoztatta a menyasszonyi autót*. Amikor az autó előállt, hogy a násznépet a templomba vigye, hajmeresztő dolog történt. A menyasszony az autóhoz lépett *és amikor a soffőr kinyitotta az autó kocsiját, egy holttest zuhant a menyasszony lábai elé*. A halott a reménytelen szerelmes orvostanhallgató volt, aki megvesztegette a soffőrt, hogy az autón vigye el a nászhazhoz. A fiatalember az autóban gyorsanölő mérget vett be. A menyasszony a szörnyű eset következtében *súlyos idegrázkódást szenvedett*.

Debrecen város és az István-malom kövezetvámháborúja

A Borsod-Miskolci István Gőzmalom még 1925-ben ajánlatot tett a városnak és ez ajánlat alapján létre is jött egy megegyezés, amely szerint a város a malomnak a vasuton érkezett áruk után kövezetvámmentességet adott, amivel szemben a malom kötelezte magát, hogy a malomban kiszolgáltatott és onnan elszállított áruk után a kövezetvámot megfizeti. Ez az egyezmény életbe is lépett és annak rendelkezései sokáig gyakorlatban is alkalmaztak. Alig két év mulva azonban az István-malom meg akarta változtatni, illetve megakarta szüntetni ezt az egyezményt és amikor a város a kérést nem teljesitette, a közigazgatási bírósághoz fordult, de ez a malmot **panaszával elutasitotta, mert hiszen a megállapodásban foglaltak érvényességét a panaszos malom is elismerte. Az István-malom ekkor ujból kérvényezte a megállapodás megszüntetését azzal az érveléssel, hogy az egyezmény létrejöttekor sokkal több volt a vasuton szállítás, de azóta inkább tengelyen szállitanak. Egyébként a megállapodást bizonytalan időre kötötték és így azt meg is lehet szüntetni, hiszen még a házasságot is fel lehet bontani, még az sem örökérvényű. Sajnos a malomra nézve, ezt az érvelést sem fogadta el a város és ragaszkodott a megállapodás betartásához. A megállapodást két fél kötötte és így azt az egyik fél egyoldaluan fel nem bonthatja. A malom most a belügyminiszterhez fellebbez ebben az ügyben.**

Időjóslás

Az időjárási elemek debreceni értékei: minimum —2.8, talajmentén —3.3, maximum —0.7, este hat órakor a hőmérséklet —1.2 fok, a tengerszinére átszámított légnyomás pedig 761.8 mm, változóan emelkedő irányzattal.

Prognózis: *Élénk déli, délnyugati szél, borult idő, lecsapódásokkal, előbb hó, havas eső, majd eső. A hőmérséklet emelkedik.*

KAPTUK: ADJUK

Miért élek én?

Künn a vihar üvöltve énekel,
Sivítva zúg, dühöng a fergeteg,
Viharzik, mint az arc, amely
Homályló tükörömből rám mered...

Szinte alig hiszem, hogy én vagyok,
Az álom szül ily szörnyű képeket;
Csupán a mélyüregű szem ragyog,
Mint bús időkben az emlékezet...

A homlokomra dús redő borul,
A bánat mély barázdái ezek.
Szemem alatt sötétlő kör vonul,
Azért, mert igen sokszor könnyezek...

A könny, mely szempillámon ott remeg
Különben nagyon régi jó barát:
Velem egy pillanatban született,
Ah, mért is szült engem az anyám?

Polgár Gyula.

Gyászrovat

Id. Ganofszky Lajos, volt nagykereskedő temetése szombaton 3 órakor lesz a Kossuth uccai temető halottasházából. Gebauer-cég rendezi.

Letartóztatták a szolnoki javadalmi hivatal volt főnökét

Szolnok, november 29. A szolnoki városházán folyó belügyminiszteri vizsgálat ma délben meglepő fordulathoz ért: a rendőrség letartóztatta vitéz *Farkas* Tivadart, a javadalmi hivatal főnökét.

Szeptember végén megállapitották, hogy a hivatal ellenőre, *Goór* László, visszaéléseket követett el. Amikor ezt felfedezték,

Goór öngyilkos lett. Az első megállapitás szerint 15 000 pengő volt a hiány.

A belügyminiszter Palásthy Ferenc miniszteri tanácsos vezetésével vizsgálóbizottságot rendelt ki Szolnokra, ugyanakkor pedig *Alexander* Imre alispán fegyelmi vizsgálatot rendelt el *Tóth* Tamás polgármester, *Sárközy* György városi tanácsnok és vitéz *Farkas* Tivadar, a javadalmi hivatal főnöke ellen; Sárközy Ferenc pénztárnokot felszólitották, hogy a vizsgálat során ne járjon be hivatalába.

A vizsgálat hetekig folyt. Tiz évre visszamenőleg átnézték a javadalmi hivatal számadásait. Közben kiderült, hogy

a hiányok nagyobbak, mint az első vizsgálat megállapitotta.

Palásthy Ferenc miniszteri biztos ma délelőtt maga elé idézte vitéz Farkas Tivadart, aki állásáról időközben lemondott. Farkas eleinte tagadott, később megtört és beismerte, hogy

hosszabb időközökben elsikkasztott 7000 pengőt.

Detektívek jelentek meg és letartóztatták.

A vizsgálat tovább folyik.

Adósnak nem jó ötvenpengőssel fizetni

Ifj. *Antal* Imre debreceni pékmesternek tartozott *Pongrácz* Károly nyugalmazott MÁV főkalauz hatvan pengő kenyérszámlával. Kifizették a tartozást és csak mintegy tíz-tizenhárom pengő maradt fenn. Ez év júliusában a főkalauz leánya, *Pongrácz* Erzsébet a Hunyadi uccai Sztanó féle cukrászdában tartózkodott és süteményeket vásárolván, ötven pengőssel fizetett. Ezt meglátta a pékmester és a leány háta mögül előlépve, elvette az egyik tízpengőst, mondván, hogy az neki jár. Pongrácz Erzsébet feljelentette a péket zsarolásért. Az ügyet a debreceni törvényszék most tárgyalta és tekintettel arra, hogy a sértett kijelentette, miszerint csak szégyelvén a cukrászda közönsége előtt magát, jelentette fel idegességében a vádlottat és nem is emlékszik az esetre, a bíróság tekintettel a cselekmény tárgyi súlyára, az eljárást az ügyben jogerősen megszüntette.

A buskomor bernáthegyi kutya leharapta egy csecsemő fejét

London, nov. 29. Szörnyű szerencsétlenség színhelye volt a napokban a winchesteri kórház kapusának kis családi háza. A kapus két éve nősült s 11 hónappal ezelőtt született meg Éva nevű kislánya. Mióta a kapus megnősült, nyolcesztendős bernáthegyi kutyája valósággal búskomor volt, nyilván mert gazdája kevesebbet foglalkozott vele, mint azelőtt, különösen mióta kisgyermeke megszületett. Két nappal ezelőtt a kutya egyedül maradt a csecsemővel s mikor a gyermek hangosan sírni kezdett, a hatalmas állatt a bölcsőre ágaskódott s kisgyermek fejét megharapta. Ömlött a vér a mély sebből, amikor a kapus felesége visszatért a szobába s az orvosi segítség sem használt, a gyermek egy órán belül meghalt.

Elítélt fatolvajok

A debreceni rendőrség figyelmét tavaly télen **Bőde** Gyula, **Suhajda** Béla, **Lindenfeld** István, **Kucig** Gábor és még más debreceni lakosok arra hívták fel, hogy tőlük a tél folyamán számtalan faalkatrészt elloptak ismeretlen tettesek. Többek között Bőde Gyula hízlalójának faalkatrészei is ilyen módon tűntek el.

A rendőri nyomozás folytán a gyanu **Balog** Ferenc, **Rácsai** András, **Tót** István, **Tót** János és **Vince** István debreceni napszámosokra terelődött, akik a lopások egy részét a rendőrség előtt be is ismerték.

Megindult ellenük az eljárás és a debreceni törvényszék Tóth-tanácsa a falopási ügyekben már tartott a közelmultban egy tárgyalást. A folytatólagos tárgyalás megtartására pénteken délelőtt került sor. A vádlottak tagadták a terhükre rótt cselekmények elkövetését, részben egyes eseteket be is ismertek, de azzal védekeztek, hogy nagy nyomoruk vitte rá őket, hogy a talált fákat eltüzeljék. Ezzel szemben számos tanu vallomása igazolta, hogy egyes vádlottak egy pengő mázsánkénti áron árulták a lopott fát.

A törvényszék Balog Ferencet 14 napi, Rácsai Andrást 8, Tót Istvánt 10 napi fogházra ítélte el, míg Tót János és Vince István vádlottakat dr. **Neufeld** Ferenc védőbeszéde után bizonyítékok hijján felmentette.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL

Székely, Győri és Morvai Ferenc József-ú 67
Uriszabóság és különleges kész férfiruhák.
Szigorúan szabott árak! Takarékossági tag.

Nem emlékszik semmire a legény, aki hasbaszúrta a községi hajdút

Siposs Gábor vámospércsi legény, mint beszámoltunk róla, vasárnap délután késsel súlyosan megsebesítette a hasán *Deák* Gábor községi hajdut, aki életveszélyes sérülésével a debreceni klinikán fekszik.

Sipost a csendőrség őrizetbe vette és két nappal ezelőtt szállították be a debreceni ügyészség fogházába. A vizsgálóbíró pénteken hallgatta ki. A legény nem emlékszik semmire, csak arra, hogy a vámospércsi vasúti vendéglőben közéjük ült a sértett hajdu is, azután olyan részeg lett, hogy semmire sem emlékszik vissza.

A sértettet viszont szintén kihallgatta a vizsgálóbíró a klinikán, aki azt vallotta, hogy minden ok nélkül rohant rá a részeg legény és szó nélkül hasbaszurta úgy, hogy a belei is kifordultak.

A késelő legényt a vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte.

Egy néger orvos megölt és feldarabolt két londoni nőt

London, nov. 29. Most indult meg a per dr. Ruxton néger orvos ellen. A vád ellene az, hogy két fehér asszonyt meggyilkolt és feldarabolt. Már az első tárgyalási nap borzalmas képet nyujtott arról az állati kegyetlenségről, amellyel a vádlott két áldozatával elbánt. Hogy minden nyomot eltüntessen a gyilkosság színhelyéről, Ruxton annyira ment óvatosságában, hogy az áldozatok fogát is kihúzta, nehogy az esetleges tömésekből felismerjék őket. Óvatossága ellenére több nyomot hagyott hátra a gyilkos, úgyhogy a halálos ítélet már biztosra vehető. Mint az ügyész beszédéből kitűnt, már az első házkutatáskor több vérnyomot találtak az orvos lakásán. Továbbá érdekes ujjlenyomatokra bukkantak, amelyek megegyeznek a gyilkoséval. Mindezekkel a leleplezésekkel szemben Ruxton ballatlan hidegvért tanusított és tagadta bűnösségét.

A soffőr volt a hibás a villamos és teherautó Deák Ferenc uccai összeütközésénél

20 pengő pénzbüntetés és 360 pengő kártérítés a csodálatosképen sebesülés nélkül lezajlott összeütközésért

Tavaly októberben teherautó és villamos összeütközés történt Debrecenben. A színházi előadás végére várakozó, úgynevezett »színházi villamos« a nagyerdő felé vitte utasait. A villamos már megkerüte a klinikát is és utas nélkül jött visszafelé. Amikor a Deák Ferenc-uccai, OTI mellett lévő megállóhoz ért, a betegsegélyző épülete felől egy teherautó kanyarodott az úttestre.

A villamos vezetője a sötétség ellenére is jól látta a robogó teherautót, csengetett is, azonban a hatalmas gépkocsi nem vette figyelembe a villamos közeledtét és igyekezett azt megelőzve kijutni a Deák Ferenc uccára. A villamosvezető már hiába fékezett, a teherautó teljes iramban nekirohant. A villamos elejét csaknem darabokra törte az összeütközés, de a teherautó is megrongálódott. A villamosban tartózkodó vezetőnek és kalauznak csodálatos módon semmi baja nem történt, úgyszintén nem történt baja a soffőrnek sem.

A karambol ügyében természetesen megindították az eljárást. A vizsgálat során megállapították, hogy a villamosnak egy MATEOSz teherautó rohant neki és a gépkocsit **Elefánt** Imre soffőr vezette. Egyaránt lefolytatták az eljárást véle és **Pál** Sándor villamosvezetővel szemben is.

A rendőrségen dr. **Tarr** Lajos fogalmazó tartotta meg a tárgyalást a karambol ügyében. A villamosvezető előadta, hogy a balesetet a soffőr gondatlansága idézte elő, míg Elefánt Imre azt adta elő, hogy a sötétben nem látta a közeledő villamost, amelynek a csengetését sem hallotta. A tanukihallgatások során azonban tisztázódott az ügy és megállapították, hogy az összeütközést a soffőr vigyázatlansága idézte elő. Éppen ezért a büntetőbíró Pál Sándor villamosvezetőt felmentette, míg ellenben megállapítva, hogy a balesetet a soffőr óvatlansága okozta, Elefánt Imrét husz pengő pénzbirsággal sujtotta, egyben kötelezte, hogy térítse meg a kárt, amit az összeütközéssel a Helyivasutnak szerzett s ezért 360 pengőt fizessen meg.

Telefonszámunk:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
32-12.

A Szeretethét megnyitó ünnepsége

Debrecen sz. kir. város az egyházak és a társadalmi egyesületek közreműködésével „Szeretet hetet" rendez. A december hó 1-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza közgyülési termében tartandó megnyitó ülés műsora a következő

1. Papp—Váry—Szabados: Hiszekegy. Énekli a Városi Dalegylet Forray István karnagy vezetésével. 2. Megnyitó beszéd, tartja: báró *Vay* László főispán. 3. a „Szeretethét" jelentőségét méltatja: dr. *Kölcsey* Sándor polgármester 4. Oláh Gábor: Emeljük fel az elesettet. Szavalja: dr. *Kupinszky* Sándor tb. tanácsnok 5. Kölcsey—Erkel: Himnusz. Énekli a Városi Dalegylet, Forray István karnagy vezetésével.

Csak tavasszal kezdik meg a hortobágyi mélyfurást

A Nagyalföldi Bányakutató Kirendeltség értesítette Debrecen várost, hogy a hortobágyi mélyfurást csak a tavasszal kezdheti meg, mert a szükséges csövek most nem állanak rendelkezésre és azok csak tavaszra érkeznek meg. A polgármester tudomásul vette a bejelentést és intézkedett, hogy az erre az évre felvett költségeket vigyék át a jövő esztendőre.

Dr. Gyulay Zoltán előadása a Népszerü Főiskolai Tanfolyamon

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam harmadik előadását a városháza közgyülési termében tartotta meg a közönség nagy érdeklődése mellett. Dr. Gyulay Zoltán egyetemi tanár vetitettképes előadásában ismertette a köznapi életben előforduló testek felépítését az atomokból.

Történelmileg ez a kérdés úgy hangzott, hogy van-e valamelyes tapasztalati bizonyítékunk arra, hogy a testek tényleg diszkrét elemi részekből állanak. Erre a kérdésre felelt a Brown-féle mozgás. A Brown-féle mozgásban kicsiny, de még mikroszkópban látható testek mozgását látjuk a molekulák ütközése következtében. A Brown-féle mozgás e kis testeknek ide-oda való cikk-cakk mozgásából áll, nagyobb testek mozgása lassubb, kisebbeké gyorsabb. Ugyancsak a forgó mozgásuk is hasonló. A kapcsolat a molekuláris mozgással oly törvényszerü, hogy a Brown-féle mozgásból ki lehetett számitani a molekulák számát egy köbcentiméter folyadékban. Ha a hőmérséklet csökken, a molekulák között működő erők érvényesülnek, a szomszédok nem szakadnak el egymástól, hanem geometriai rendben sorakoznak egymás mellé. Ez a folyamat a kristályozódás.

Az illusztris előadó az itt ismertetett folyamatot vetitettképekben mutatta be. Folytatólagos előadása december 5-én, csütörtökön este 6 órai kezdettel lesz a városháza közgyülési termében, amidőn a legkisebb alkotó elemeknek, az atomoknak szerkezetéről és fizikai viselkedéséről tart szintén vetitettképes előadást.

— Az **Iparos Ifjúsági Önképző-kör** ezúton értesíti közönségét, hogy kultúrdélutánját december 1-én, vasárnap délután ½4 órai kezdettel rendezi meg.

Megnyilnak a népkonyhák

A városi népkonyhák december hó 1-én egyelőre négy helyen, úgymint a Népházban, a Kishegyesi úti szegényházban, a Mikepércsi úti régi csapatkórházban és a Nyilastelepen, a Márton Kálmán utca 1. szám alatt megnyílnak.

A kiadott ebédjegyek mind a négy helyen egyformán érvényesek.

Az Izraelita Nőegylet Szeretethét-délutánja

Az Izraelita Nőegylet a társadalmi segítőbizottság által rendezett „Szeretethét" keretében december hó 1-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel rendezi meg propagandadélutánját a hitközség József kir. herceg u. 26. sz. a. dísztermében. A műsor a következő: Hiszekegy, énekli a zsidó reálgimnázium énekkara. Bevezetést tart dr. *Schlesinger* Sámuel főrabbi, „Kószaleány" Juhász Gézától, szavalja *Schön* János. Propagandaelőadást tart *Musza* Ferenc lelkész. Himnusz, énekli a zsidó reálgimnázium énekkara. Az előadásra belépődíj nincsen, arra ezuton hivja meg az elnökség tagjait és az érdeklődő közönséget.

Egyházi élet

Ma este 7 órakor van Karl János dr. előadása a Credo-Egyesületben. A Credo-Egyesület elnöksége ezuton is figyelmezteti az egyesület tagjait és általában a katholikus férfi közönséget ma esti gyülésére. A kiváló előadó meghallgatására minden érdeklődőt szivesen látnak.

—

A Péterfia uccai egyházrész leánykóre karácsonyi kiállítását december negyedikén, szerdán délután öt órakor nyitja meg a Kálvintér 5. sz. gyülekezeti otthonban.

—

Vallásos ünnepély a nyilastelepi templomban. Vasárnap délután 3 órakor vallásos ünnepély lesz a nyilastelepi új református templomban, mely alkalommal *Juhász Nagy* Sándor tart beszédet.

—

Vallásos és hazafias estét rendeznek rendeznek november 30-án, szombaton este pontsan 7 órai kezdettel az unitárius templomban (Hatvan ucca 24.) az alábbi sorrend szerint. Belépődíj nincs. A templom fűtve van. Minden érdeklődőt szeretettel várnak. Sorrend: 1 Gyülekezeti ének: Erős várunk nékünk az az Isten. 213. 1. v. 2. Imát mond: Darkó Béla, füzesgyarmati unitárius lelkész 3. Üdvözlet: Egyed János gondnok, vármegyei tb. főjegyző. 4. Megnyitó beszédet mond: Báró Dániel Gábor dr., az OKH jogtanácsosa. 5. Stradella. Irgalmazz Istenem. Énekli: O. Vajda Julia, harmoniumon kíséri: Derzsy Zöldike. 6. Uj legenda Erdély földjéről. Irta Szalacsi Rácz Imre, szavalja: Késmárki Miklós unitárius lelkész. 7. Kossuth és az Unitárizmus címen előadást tart. Kovács Kálmán budapesti főgimnáziumi tanár. 8. Correli, Adagio. Gordonkán játsza: Agárdy Lajos, harmóniumon kíséri: Derzsy Zöldike 9 „Igy szól a Mester". Irta: Józan Miklós. p. vic., szavalja: Késmárky Miklós unitárius lelkész. 10. Zárószó. Kelemen Béla rendőrfőtanácsos, a budapesti unitárius egyház főgondnoka. 11. Himnusz. Énekli a gyülekezet. Műsor után társasösszejövetel, ismerkedés az Angol Királynő éttermében. Vacsora alatt felszólal: dr. Vitéz Nyiredy Géza, a Dávid Ferenc egyletek elnöke.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETÉT.

A Kondoros felől egylovas szekérrel jöttek a Tengerész uccai hizlaló tolvajai

Megirtuk tegnap, hogy *Szűcs* Béla sertéskereskedő Tengerész ucca 2. szám alatti hízlalójából vakmerő tolvajok csütörtökre virradóra 13 hízót elhajtottak, majd a kondorosi földeken négyet leöltek és a többi kilenc sertést otthagyták.

A rendőrség a csendőrséggel karöltve erélyes nyomozást indított az elszánt tolvajok kézrekerítésére. A nyomozás jó úton halad előre és már annyit meg is lehet állapitani, hogy

a tolvajok egylovas szekeren a Kondoros felől jöttek be Debrecenbe

és előre kiszámított terv szerint hajtották végre a betörést, illetve lopást. A tizenhárom sertést gyalogosan hajtották el, de nagyon lassan haladtak előre és így jutott eszükbe útközben, hogy a szekeren elvihető mennyiséget leölik, a többit pedig szélnek eresztik. A leölt sertésekkel aztán gyorsan elvágtattak a kondorosi tanyák irányában. Még azt is megállapította a nyomozás, hogy

a ló három lábáról hiányzott a patkó, amelynek nyomai csak a hátsó jobblábon voltak felfedezhetők.

Tekintettel arra, hogy a nyomok a közeli tanyák felé vezetnek, a nyomozást a csendőrség folytatja nagy erélyyel. Mivel pedig a mai világban nehéz titokban tartani egy disznótort, remélhető, hogy a szomszédok révén a nyomozók meg fogják tudni, kik voltak a betörést tettesei.

Xavier Vallat francia képviselő a revizióról

Páris, november 29. Xavier Vallat képviselő a Saint-Etienneben megjelenő »Le Mémorial« című nagy francia vidéki lapban a francia képviselők magyarországi látogatásával s Franciaország és Magyarország viszonyával foglalkozik.

Cikkében Vallat megállapítja, hogy azok a francia képviselők, akik az ő vezetésével szeptemberben Magyarországon jártak, különböző politikai pártokhoz tartoztak, de

az utazásból teljesen azonos tanulságokat vontak le.

— Csoportunk tagjai — írja Vallat — teljesen egyetértenek abban, hogy a trianoni szerződés nem jutatta érvényre azokat a lényeges elveket, amelyekre e szerződés létrehozói hivatkoztak. A trianoni szerződés a nemzetiségi elv alapján cseh, román és szerb uralom alá helyezett többmillió magyart, akik a Csonka-Magyarországgal közvetlenül határos területeken laknak. Magyarországból a négy világtáj mindegyikén egy-egy Elzász-Lotharingiát hasitottak ki.

— Mi, franciák, akik egy félszázadon át tiltakoztunk az 1870-iki megcsonkítás ellen,

nem tarthatjuk természetszerű és tartós állapotnak

a Magyarországra rákényszerített igazságtalan helyzetet.

Az esküvői autóban öngyilkos lett a reménytelen szerelmes

Bukarest, nov. 29. Egy tüneményes szépségű bukaresti úrileány, akit 1933-ban *Miss Bukaresttié* választottak, tegnap tartotta esküvőjét Konstatin *Blins* vasúti főmérnökkel. A leánynak *egy fiatal orvostanhallgató már évek óta udvarolt*, azonban a leány nem volt hajlandó megvárni, amíg a fiatalember elvégzi az egyetemet. A mérnök az esküvőre szokás szerint *felvirágoztatta a menyasszonyi autót.* Amikor az autó előállt, hogy a násznépet a templomba vigye, hajmeresztő dolog történt. A menyasszony az autóhoz lépett *és amiwor a soffőr kinyitotta az autó kocsiját, egy holttest zuhant a menyasszony lábai elé.* A halott a reménytelen szerelmes orvostanhallgató volt, aki megvesztegette a soffört, hogy az autón vigye el a nászhazhoz. A fiatalember az autóban gyorsanölő mérget vett be. A menyasszony a szörnyű eset következtében *súlyos idegrázkódást szenvedett.*

Debrecen város és az István-malom kövezetvámháborúja

A Borsod-Miskolci István Gőzmalom még 1925-ben ajánlatot tett a városnak és ez ajánlat alapján létre is jött egy megegyezés, amely szerint a város a malomnak a vasuton érkezett áruk után kövezetvámmentességet adott, amivel szemben a malom kötelezte magát, hogy a malomban kiszolgáltatott és onnan elszállított áruk után a kövezetvámot megfizeti. Ez az egyezmény élethe is lépett és annak rendelkezései sokáig gyakorlatban is alkalmaztak. Alig két év mulva azonban az István-malom meg akarta változtatni, illetve megakarta szüntetni ezt az egyezményt és amikor a város a kérést nem teljesítette, a közigazgatási bírósághoz fordult, de ez a malmot **panaszával elutasította, mert hiszen a megállapodásban foglaltak érvényességét a panaszos malom is elismerte. Az István-malom ekkor ujból kérvényezte a megállapodás megszüntetését azzal az érveléssel, hogy az egyezmény létrejöttekor sokkal több volt a vasuton szállítás, de azóta inkább tengelyen szállítanak. Egyébként a megállapodást bizonytalan időre kötötték és így azt meg is lehet szüntetni, hiszen még a házasságot is fel lehet bontani, még az sem örökérvényű. Sajnos a malomra nézve, ezt az érvelést sem fogadta el a város és ragaszkodott a megállapodás betartásához. A megállapodást két fél kötötte és így azt az egyik fél egyoldaluan fel nem bonthatja. A malom most a belügyminiszterhez fellebbez ebben az ügyben.**

Időjóslás

Az időjárási elemek debreceni értékei: minimum —2.8, talajmentén —3.3, maximum —0.7, este hat órakor a hőmérséklet —1.2 fok, a tengerszínére átszámított légnyomás pedig 761.8 mm, változóan emelkedő irányzattal.

Prognózis: *Élénk déli, délnyugati szél, borult idő, lecsapódásokkal, előbb hó, havas eső, majd eső. A hőmérséklet emelkedik.*

KAPTUK: ADJUK

Miért élek én?

Künn a vihar üvöltve éneket,
Sivítva zúg, dühöng a fergeteg,
Viharzik, mint az arc, amely
Homályló tükörömből rám mered...

Szinte alig hiszem, hogy én vagyok,
Az álom szül itt szörnyű képeket;
Csupán a mélyüregű szem ragyog,
Mint bús időkben az emlékezet...

A homlokomra dús redő borul,
A bánat mély barázdái ezek.
Szemem alatt sötétlő kör vonul,
Azért, mert igen sokszor könnyezek...

A könny, mely szempillámon ott remeg
Különben nagyon régi jó barát:
Velem egy pillanatban született,
Ah, mért is szült engem az anyám?

Polgár Gyula.

Gyászrovat

Id. Ganofszky Lajos, volt nagykereskedő temetése szombaton 3 órakor lesz a Kossuth uccai temető halottasházából. Gebauer-cég rendezi.

Letartóztatták a szolnoki javadalmi hivatal volt főnökét

Szolnok, november 29. A szolnoki városházán folyó belügyminiszteri vizsgálat ma délben meglepő fordulathoz ért: a rendőrség letartóztatta vitéz *Farkas* Tivadart, a javadalmi hivatal főnökét.

Szeptember végén megállapították, hogy a hivatal ellenőre, *Goór* László, visszaéléseket követett el. Amikor ezt felfedezték,

Goór öngyilkos lett. Az első megállapitás szerint 15 000 pengő volt a hiány.

A belügyminiszter Palásthy Ferenc miniszteri tanácsos vezetésével vizsgálóbizottságot rendelt ki Szolnokra, ugyanakkor pedig *Alexander* Imre alispán fegyelmi vizsgálatot rendelt el *Tóth* Tamás polgármester, *Sárközy* György városi tanácsnok és vitéz *Farkas* Tivadar, a javadalmi hivatal főnöke ellen; Sárközy Ferenc pénztárnokot felszólították, hogy a vizsgálat során ne járjon be hivatalába.

A vizsgálat hetekig folyt. Tiz évre visszamenőleg átnézték a javadalmi hivatal számadásait. Közben kiderült, hogy

a hiányok nagyobbak, mint az első vizsgálat megállapította.

Palásthy Ferenc miniszteri biztos ma délelőtt maga elé idézte vitéz Farkas Tivadart, aki állásáról időközben lemondott. Farkas eleinte tagadott, később megtört és beismerte, hogy

hosszabb időközökben elsikkasztott 7000 pengőt.

Detektívek jelentek meg és letartóztatták.

A vizsgálat tovább folyik.

Adósnak nem jó ötvenpengőssel fizetni

Ifj. *Antal* Imre debreceni pékmesternek tartozott *Pongrácz* Károly nyugalmazott MÁV főkalauz hatvan pengő kenyérszámlával. Kifizették a tartozást és csak mintegy tíz-tizenhárom pengő maradt fenn. Ez év júliusában a főkalauz leánya, *Pongrácz* Erzsébet a Hunyadi uccai Sztanó-féle cukrászdában tartózkodott és süteményeket vásárolván, ötven pengőssel fizetett. Ezt meglátta a pékmester és a leány háta mögül előlépve, elvette az egyik tízpengőst, mondván, hogy az neki jár. Pongrácz Erzsébet feljelentette a péket zsarolásért. Az ügyet a debreceni törvényszék most tárgyalta és tekintettel arra, hogy a sértett kijelentette, miszerint csak szégyelvén a cukrászda közönsége előtt magát, jelentette fel idegességében a vádlottat és nem is emlékszik az esetre, a bíróság tekintettel a cselekmény tárgyi súlyára, az eljárást az ügyben jogerősen megszüntette.

A buskomor bernáthegyi kutya leharapta egy csecsemő fejét

London, nov. 29. Szörnyű szerencsétlenség színhelye volt a napokban a winchesteri kórház kapusának kis családi háza. A kapus két éve nősült s 11 hónappal ezelőtt született meg Éva nevű kislánya. Mióta a kapus megnősült, nyolcesztendős bernáthegyi kutyája valósággal buskomor volt, nyilván mert gazdája kevesebbet foglalkozott vele, mint azelőtt, különösen mióta kisgyermeke megszületett. Két nappal ezelőtt a kutya egyedül maradt a csecsemővel s mikor a gyermek hangosan sírni kezdett, a hatalmas állatt a bölcsőre ágaskódott s kisgyermek fejét megharapta. Ömlött a vér a mély sebből, amikor a kapus felesége visszatért a szobába s az orvosi segítség sem használt, a gyermek egy órán belül meghalt.

Elítélt fatolvajok

A debreceni rendőrség figyelmét tavaly télen **Bőde** Gyula, **Suhajda** Béla, **Lindenfeld** István, **Kucig** Gábor és még más debreceni lakosok arra hívták fel, hogy tőlük a tél folyamán számtalan faalkatrészt elloptak ismeretlen tettesek. Többek között Bőde Gyula hízialójának faalkatrészei is ilyen módon tüntek el.

A rendőri nyomozás folytán a gyanu **Balog** Ferenc, **Rácsai** András, **Tót István, Tót** János és **Vince** István debreceni napszámosokra terelődött, akik a lopások egy részét a rendőrség előtt be is ismerték.

Megindult ellenük az eljárás és a debreceni törvényszék Tóth-tanácsa a falopási ügyekben már tartott a közelmultban egy tárgyalást. A folytatólagos tárgyalás megtartására pénteken délelőtt került sor. A vádlottak tagadták a terhükre rótt cselekmények elkövetését, részben egyes eseteket be is ismertek, de azzal védekeztek, hogy nagy nyomoruk vitte rá őket, hogy a talált fákat eltüzeljék. Ezzel szemben számos tanu vallomása igazolta, hogy egyes vádlottak egy pengő mázsánkénti áron árulták a lopott fát.

A törvényszék Balog Ferencet 14 napi, Rácsai Andrást 8, Tót Istvánt 10 napi fogházra ítélte el, míg Tót János és Vince István vádlottakat dr. **Neufeld** Ferenc védőbeszéde után bizonyítékok hijján felmentette.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL

Székely, Győri és Morvai Ferenc József-ú. **67**
Uriszabóság és különleges kész férfiruhák.
Szigorúan szabott árak! Takarékossági tag

Nem emlékszik semmire a legény, aki hasbaszúrta a községi hajdút

Siposs Gábor vámospércsi legény, mint beszámoltunk róla, vasárnap délután késsel súlyosan megsebesítette a hasán *Deák* Gábor községi hajdut, aki életveszélyes sérülésével a debreceni klinikán fekszik.

Sipost a csendőrség őrizetbe vette és két nappal ezelőtt szállították be a debreceni ügyészség fogházába. A vizsgálóbíró pénteken hallgatta ki. A legény nem emlékszik semmire, csak arra, hogy a vámospércsi vasúti vendéglőben közéjük ült a sértett hajdu is, azután olyan részeg lett, hogy semmire sem emlékszik vissza.

A sértettet viszont szintén kihallgatta a vizsgálóbíró a klinikán, aki azt vallotta, hogy minden ok nélkül rohant rá a részeg legény és szó nélkül hasbaszurta úgy, hogy a belei is kiforditak.

A késelő legényt a vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte.

Egy néger orvos megölt és feldarabolt két londoni nőt

London, nov. 29. Most indult meg a per dr. Ruxton néger orvos ellen. A vád ellene az, hogy két fehér asszonyt meggyilkolt és feldarabolt. Már az első tárgyalási nap borzalmas képet nyujtott arról az állati kegyetlenségről, amellyel a vádlott két áldozatával elbánt. Hogy minden nyomot eltüntessen a gyilkosság színhelyéről, Ruxton annyira ment óvatosságában, hogy az áldozatok fogát is kihúzta, nehogy az esetleges tömésekből felismerjék őket. Óvatossága ellenére több nyomot hagyott hátra a gyilkos, úgyhogy a halálos ítélet már biztosra vehető. Mint az ügyész beszédéből kitünt, már az első házkutatáskor több vérnyomot találtak az orvos lakásán. Továbbá érdekes ujjlenyomatokra bukkantak, amelyek megegyeznek a gyilkoséval. Mindezekkel a leleplezésekkel szemben Ruxton hallatlan hidegvért tanusított és tagadta bűnösségét.

A soffőr volt a hibás a villamos és teherautó Deák Ferenc uccai összeütközésénél

20 pengő pénzbüntetés és 360 pengő kártérítés a csodálatosképen sebesülés nélkül lezajlott összeütközésért

Tavaly októberben teherautó és villamos összeütközés történt Debrecenben. A szinházi előadás végére várakozó, úgynevezett »szinházi villamos« a nagyerdő felé vitte utasait. A villamos már megkerüte a klinikát is és utas nélkül jött visszafelé. Amikor a Deák Ferenc-uccai, OTI mellett lévő megállóhoz ért, a betegsegélyző épülete felől egy teherautó kanyarodott az úttestre.

A villamos vezetője a sötétség ellenére is jól látta a robogó teherautót, csengetett is, azonban a hatalmas gépkocsi nem vette figyelembe a villamos közeledtét és igyekezett azt megelőzve kijutni a Deák Ferenc uccára. A villamosvezető már hiába fékezett, a teherautó teljes iramban nekirohant. A villamos elejét csaknem darabokra törte az összeütközés, de a teherautó is megrongálódott. A villamosban tartózkodó vezetőnek és kalauznak csodálatos módon semmi baja nem történt, úgyszintén nem történt baja a soffőrnek sem.

A karambol ügyében természetesen megindították az eljárást. A vizsgálat során megállapították, hogy a villamosnak egy MATEOSz teherautó rohant neki és a gépkocsit **Elefánt** Imre soffőr vezette. Egyaránt lefolytatták az eljárást véle és Pál Sándor villamosvezetővel szemben is.

A rendőrségen dr. **Tarr** Lajos fogalmazó tartotta meg a tárgyalást a karambol ügyében. A villamosvezető előadta, hogy a balesetet a soffőr gondatlansága idézte elő, míg Elefánt Imre azt adta elő, hogy a sötétben nem látta a közeledő villamost, amelynek a csengetését sem hallotta. A tanukihallgatások során azonban tisztázódott az ügy és megállapították, hogy az összeütközést a soffőr vigyázatlansága idézte elő. Éppen ezért a büntetőbíró Pál Sándor villamosvezetőt felmentette, míg ellenben megállapítva, hogy a balesetet a soffőr óvatlansága okozta, Elefánt Imrét husz pengő pénzbirsággal sujtotta, egyben kötelezte, hogy térítse meg a kárt, amit az összeütközéssel a Helyivasutnak szerzett s ezért 360 pengőt fizessen meg.

Telefonszámunk:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
32-12.

A Szeretethét megnyitó ünnepsége

Debrecen sz. kir. város az egyházak és a társadalmi egyesületek közreműködésével „Szeretet hetet" rendez. A december hó 1-én, vasarnap délelőtt 11 órakor a városháza közgyülési termében tartandó megnyitó ülés műsora a következő

1. Papp—Váry—Szabados: Hiszekegy. Énekli a Városi Dalegylet Forray István karnagy vezetésével. 2. Megnyitó beszéd, tartja: báró *Vay* László főispán. 3. a „Szeretethét" jelentőségét méltatja: dr. *Kölcsey* Sándor polgármester 4. Oláh Gábor: Emeljük fel az elesettet. Szavalja: dr. *Kupinszky* Sándor tb. tanácsnok 5. Kölcsey—Erkel: Himnusz. Énekli a Városi Dalegylet, Forray István karnagy vezetésével.

Csak tavasszal kezdik meg a hortobágyi mélyfurást

A Nagyalföldi Bányakutató Kirendeltség értesítette Debrecen várost, hogy a hortobágyi mélyfurást csak a tavasszal kezdheti meg, mert a szükséges csövek most nem állanak rendelkezésre és azok csak tavaszra érkeznek meg. A polgármester tudomásul vette a bejelentést és intézkedett, hogy az erre az évre felvett költségeket vigyék át a jövő esztendőre.

Dr. Gyulay Zoltán előadása a Népszerü Főiskolai Tanfolyamon

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam harmadik előadását a városháza közgyülési termében tartotta meg a közönség nagy érdeklődése mellett. Dr. Gyulay Zoltán egyetemi tanár vetitettképes előadásában ismertette a köznapi életben előforduló testek felépitését az atomokból.

Történelmileg ez a kérdés úgy hangzott, hogy van-e valamelyes tapasztalati bizonyitékunk arra, hogy a testek tényleg diszkrét elemi részekből állanak. Erre a kérdésre felelt a Brown-féle mozgás. A Brown-féle mozgásban kicsiny, de még mikroszkópban látható testek mozgását látjuk a molekulák ütközése következtében. A Brown-féle mozgás e kis testeknek ide-oda való cikk-cakk mozgásából áll, nagyobb testek mozgása lassubb, kisebbeké gyorsabb. Ugyanesak a forgó mozgásuk is hasonló. A kapcsolat a molekuláris mozgással oly törvényszerü, hogy a Brown-féle mozgásból ki lehetett számitani a molekulák számát egy köbcentiméter folyadékban. Ha a hőmérséklet csökken, a molekulák között működő erők érvényesülnek, a szomszédok nem szakadnak el egymástól, hanem geometriai rendben sorakoznak egymás mellé. Ez a folyamat a kristályozódás.

Az illusztris előadó az itt ismertetett folyamatot vetitettképekben mutatta be. Folytatólagos előadása december 5-én, csütörtökön este 6 órai kezdettel lesz a városháza közgyülési termében, amidőn a legkisebb alkotó elemeknek, az atomoknak szerkezetéről és fizikai viselkedéséről tart szintén vetitettképes előadást.

— Az Iparos **Ifjúsági Önképzőkör** ezúton értesiti közönségét, hogy kultúrdélutánját december 1-én, vasárnap délután ¼4 órai kezdettel rendezi meg.

Megnyilnak a népkonyhák

A városi népkonyhák december hó 1-én egyelőre négy helyen, úgymint a Népházban, a Kishegyesi úti szegényházban, a Mikepércsi úti régi csapatkórházban és a Nyilastelepen, a Márton Kálmán ucca 1. szám alatt megnyílnak.

A kiadott ebédjegyek mind a négy helyen egyformán érvényesek.

Az Izraelita Nőegylet Szeretethét-délutánja

Az Izraelita Nőegylet a társadalmi segítőbizottság által rendezett „Szeretethét" keretében december hó 1-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel rendezi meg propagandadélutánját a hitközség József kir. herceg u. 26. sz. a. dísztermében. A műsor a következő: Hiszekegy, énekli a zsidó reálgimnázium énekkara. Bevezetést tart dr. *Schlesinger* Sámuel főrabbi, „Kósza leány" Juhász Gézától, szavalja *Schön* János. Propagandaelőadást tart *Musza* Ferenc lelkész. Himnusz, énekli a zsidó reálgimnázium énekkara. Az előadásra belépődíj nincsen, arra ezuton hivja meg az elnökség tagjait és az érdeklődő közönséget.

Egyházi élet

Ma este 7 órakor van Karl János dr. előadása a Credo-Egyesületben. A Credo-Egyesület elnöksége ezuton is figyelmezteti az egyesület tagjait és általában a katholikus férfi közönséget ma esti gyülésére. A kiváló előadó meghallgatására minden érdeklődőt szívesen látnak.

—

A Péterfia uccai egyházrész leánykóre karácsonyi kiállítását december negyedikén, szerdán délután öt órakor nyitja meg a Kálvintér 5. sz. gyülekezeti otthonban.

—

Vallásos ünnepély a nyilastelepi templomban. Vasárnap délután 3 órakor vallásos ünnepély lesz a nyilastelepi új református templomban, mely alkalommal *Juhász Nagy* Sándor tart beszédet.

—

Vallásos és hazafias estét rendeznek rendeznek november 30-án, szombaton este pontsan 7 órai kezdettel az unitárius templomban (Hatvan ucca 24.) az alábbi sorrend szerint. Belépődíj nincs. A templom fűtve van. Minden érdeklődőt szeretettel várnak. Sorrend: 1 Gyülekezeti ének. Erős várunk nékünk az az Isten. 213. 1. v. 2. Imát mond: Darkó Béla, füzesgyarmati unitárius lelkész 3. Üdvözlet: Egyed János gondnok, vármegyei tb. főjegyző. 4. Megnyitó beszédet mond: Báró Dániel Gábor dr., az OKH jogtanácsosa. 5. Stradella. Irgalmazz Istenem. Énekli: O. Vajda Julia, harmoniumon kíséri: Derzsy Zöldike. 6. Uj legenda Erdély földjéről. Irta Szalacsi Rácz Imre, szavalja: Késmárki Miklós unitárius lelkész. 7. Kossuth és az Unitárizmus címen előadást tart. Kovács Kálmán budapesti főgimnáziumi tanár. 8. Correli. Adagio. Gordonkán játsza: Agárdy Lajos, harmóniumon kíséri: Derzsy Zöldike 9. „Igy szól a Mester". Irta: Józan Miklós. p. vic., szavalja: Késmárky Miklós unitárius lelkész. 10. Zárószó. Kelemen Béla rendőrfőtanácsos, a budapesti unitárius egyház főgondnoka. 11. Himnusz. Énekli a gyülekezet. Műsor után társasösszejövetel, ismerkedés az Angol Királynő éttermében. Vacsora alatt felszólal: dr. Vitéz Nyiredy Géza, s Dávid Ferenc egyletek elnöke.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETÉT.

A Kondoros felől egylovas szekérrel jöttek a Tengerész uccai hizlaló tolvajai

Megirtuk tegnap, hogy *Szűcs* Béla sertéskereskedő Tengerész ucca 2. szám alatti hízlalójából vakmerő tolvajok csütörtökre virradóra 13 hízót elhajtottak, majd a kondorosi földeken négyet leöltek és a többi kilenc sertést otthagyták.

A rendőrség a csendőrséggel karöltve erélyes nyomozást indított az elszánt tolvajok kézrekerítésére. A nyomozás jó úton halad előre és már annyit meg is lehet állapítani, hogy

a tolvajok egylovas szekeren a Kondoros felől jöttek be Debrecenbe

és előre kiszámított terv szerint hajtották végre a betörést, illetve lopást. A tizenhárom sertést gyalogosan hajtották el, de nagyon lassan haladtak előre és így jutott eszükbe útközben, hogy a szekeren elvihető mennyiséget leölik, a többit pedig szélnek eresztik. A leölt sertésekkel aztán gyorsan elvágtattak a kondorosi tanyák irányában. Még azt is megállapította a nyomozás, hogy

a ló három lábáról hiányzott a patkó, amelynek nyomai csak a hátsó jobblábon voltak felfedezhetők.

Tekintettel arra, hogy a nyomok a közeli tanyák felé vezetnek, a nyomozást a csendőrség folytatja nagy erélylyel. Mivel pedig a mai világban nehéz titokban tartani egy disznótort, remélhető, hogy a szomszédok révén a nyomozók meg fogják tudni, kik voltak a betörést tettesei.

Xavier Vallat francia képviselő a revízióról

Páris, november 29. Xavier Vallat képviselő a Saint-Etienneben megjelenő »Le Mémorial« című nagy francia vidéki lapban a francia képviselők magyarországi látogatásával s Franciaország és Magyarország viszonyával foglalkozik.

Cikkében Vallat megállapítja, hogy azok a francia képviselők, akik az ő vezetésével szeptemberben Magyarországon jártak, különböző politikai pártokhoz tartoztak, de

az utazásból teljesen azonos tanulságokat vontak le.

— Csoportunk tagjai — írja Vallat — teljesen egyetértenek abban, hogy a trianoni szerződés nem juttatta érvényre azokat a lényeges elveket, amelyekre e szerződés létrehozói hivatkoztak. A trianoni szerződés a nemzetiségi elv alapján cseh, román és szerb uralom alá helyezett többmillió magyart, akik a Csonka-Magyarországgal közvetlenül határos területeken laknak. Magyarországból a négy világtáj mindegyikén egy-egy Elzász-Lotharingiát hasítottak ki.

— Mi, franciák, akik egy félszázadon át tiltakoztunk az 1870-iki megcsonkítás ellen,

nem tarthatjuk természetszerű és tartós állapotnak

a Magyarországra rákényszerített igazságtalan helyzetet.

Az esküvői autóban öngyilkos lett a reménytelen szerelmes

Bukarest, nov. 29. Egy tüneményes szépségű bukaresti úrileány, akit 1933-ban *Miss Bukarestté* választottak, tegnap tartotta esküvőjét Konstatin *Blins* vasúti főmérnökkel. A leánynak *egy fiatal orvostanhallgató már évek óta udvarolt*, azonban a leány nem volt hajlandó megvárni, amíg a fiatalember elvégzi az egyetemet. A mérnök az esküvőre szokás szerint *felvirágoztatta a menyasszonyi autót*. Amikor az autó előállt, hogy a násznépet a templomba vigye, hajmeresztő dolog történt. A menyasszony az autóhoz lépett *és amikor a soffőr kinyitotta az autó kocsiját, egy holttest zuhant a menyasszony lábai elé.* A halott a reménytelen szerelmes orvostanhallgató volt, aki megvesztegette a soffőrt, hogy az autón vigye el a nászhazhoz. A fiatalember az autóban gyorsanölő mérget vett be. A menyasszony a szörnyű eset következtében *súlyos idegrázkódást szenvedett.*

Debrecen város és az István-malom kövezetvámháborúja

A Borsod-Miskolci István Gőzmalom még 1925-ben ajánlatot tett a városnak és ez ajánlat alapján létre is jött egy megegyezés, amely szerint a város a malomnak a vasuton érkezett áruk után kövezetvámmentességet adott, amivel szemben a malom kötelezte magát, hogy a malomban kiszolgáltatott és onnan elszállított áruk után a kövezetvámot megfizeti. Ez az egyezmény élethe is lépett és annak rendelkezései sokáig gyakorlatban is alkalmaztak. Alig két év mulva azonban az István-malom meg akarta változtatni, illetve megakarta szüntetni ezt az egyezményt és amikor a város a kérést nem teljesítette, a közigazgatási bírósághoz fordult, de ez a malmot **panaszával elutasította, mert hiszen a megállapodásban foglaltak érvényességét a panaszos malom is elismerte. Az István-malom ekkor ujból kérvényezte a megállapodás megszüntetését azzal az érveléssel, hogy az egyezmény létrejöttekor sokkal több volt a vasuton szállítás, de azóta inkább tengelyen szállítanak. Egyébként a megállapodást bizonytalan időre kötötték és így azt meg is lehet szüntetni, hiszen még a házasságot is fel lehet bontani, még az sem örökérvényű. Sajnos a malomra nézve, ezt az érvelést sem fogadta el a város és ragaszkodott a megállapodás betartásához. A megállapodást két fél kötötte és így azt az egyik fél egyoldaluan fel nem bonthatja. A malom most a belügyminiszterhez fellebbez ebben az ügyben.**

Időjóslás

Az időjárási elemek debreceni értékei: minimum —2.8, talajmentén —3.3, maximum —0.7, este hat órakor a hőmérséklet —1.2 fok, a tengerszinére átszámított légnyomás pedig 761.8 mm, változóan emelkedő irányzattal.

Prognózis: *Élénk déli, délnyugati szél, borult idő, lecsapódásokkal, előbb hó, havas eső, majd eső. A hőmérséklet emelkedik.*

KAPTUK: ADJUK

Miért élek én?

Künn a vihar üvöltve énekel,
Sivítva zúg, dühöng a fergeteg,
Viharzik, mint az arc, amely
Homályló tükörömből rám mered...

Szinte alig hiszem, hogy én vagyok,
Az álom szül ily szörnyű képeket;
Csupán a mélyüregű szem ragyog,
Mint bús időkben az emlékezet...

A homlokomra dús redő borul,
A bánat mély barázdái ezek.
Szemem alatt sötétlő kör vonul,
Azért, mert igen sokszor könnyezek...

A könny, mely szempillámon ott remeg
Különben nagyon régi jó barát:
Velem egy pillanatban született,
Ah, mért is szült engem az anyám?

Polgár Gyula.

Gyászrovat

Id. Ganofszky Lajos, volt nagykereskedő temetése szombaton 3 órakor lesz a Kossuth uccai temető halottasházából. Gebauer-cég rendezi.

Letartóztatták a szolnoki javadalmi hivatal volt főnökét

Szolnok, november 29. A szolnoki városházán folyó belügyminiszteri vizsgálat ma délben meglepő fordulathoz ért: a rendőrség letartóztatta vitéz *Farkas* Tivadart, a javadalmi hivatal főnökét.

Szeptember végén megállapították, hogy a hivatal ellenőre, Goór László, visszaéléseket követett el. Amikor ezt felfedezték,

Goór öngyilkos lett. Az első megállapítás szerint 15 000 pengő volt a hiány.

A belügyminiszter Palásthy Ferenc miniszteri tanácsos vezetésével vizsgálóbizottságot rendelt ki Szolnokra, ugyanakkor pedig *Alexander* Imre alispán fegyelmi vizsgálatot rendelt el *Tóth* Tamás polgármester, *Sárközy* György városi tanácsnok és vitéz *Farkas* Tivadar, a javadalmi hivatal főnöke ellen; Sárközy Ferenc pénztárnokot felszólították, hogy a vizsgálat során ne járjon be hivatalába.

A vizsgálat hetekig folyt. Tíz évre visszamenőleg átnézték a javadalmi hivatal számadásait. Közben kiderült, hogy

a hiányok nagyobbak, mint az első vizsgálat megállapította.

Palásthy Ferenc miniszteri biztos ma délelőtt maga elé idézte vitéz Farkas Tivadart, aki állásáról időközben lemondott. Farkas eleinte tagadott, később megtört és beismerte, hogy

hosszabb időközökben elsikkasztott 7000 pengőt.

Detektívek jelentek meg és letartóztatták.

A vizsgálat tovább folyik.

Adósnak nem jó ötvenpengőssel fizetni

Ifj. *Antal* Imre debreceni pékmesternek tartozott *Pongrácz* Károly nyugalmazott MÁV főkalauz hatvan pengő kenyérszámlával. Kifizették a tartozást és csak mintegy tíz-tizenhárom pengő maradt fenn. Ez év júliusában a főkalauz leánya, *Pongrácz* Erzsébet a Hunyadi uccai Sztanó féle cukrászdában tartózkodott és süteményeket vásárolván, ötven pengőssel fizetett. Ezt meglátta a pékmester és a leány háta mögül elölépve, elvette az egyik tízpengőst, mondván, hogy az neki jár. Pongrácz Erzsébet feljelentette a péket zsarolásért. Az ügyet a debreceni törvényszék most tárgyalta és tekintettel arra, hogy a sértett kijelentette, miszerint csak szégyelvén a cukrászda közönsége előtt magát, jelentette fel idegességében a vádlottat és nem is emlékszik az esetre, a bíróság tekintettel a cselekmény tárgyi súlyára, az eljárást az ügyben jogerősen megszüntette.

A buskomor bernáthegyi kutya leharapta egy csecsemő fejét

London, nov. 29. Szörnyű szerencsétlenség színhelye volt a napokban a winchesteri kórház kapusának kis családi háza. A kapus két éve nősült s 11 hónappal ezelőtt született meg Éva nevű kislánya. Mióta a kapus megnősült, nyolcesztendős bernáthegyi kutyája valósággal buskomor volt, nyilván mert gazdája kevesebbet foglalkozott vele, mint azelőtt, különösen mióta kisgyermeke megszületett. Két nappal ezelőtt a kutya egyedül maradt a csecsemővel s mikor a gyermek hangosan sírni kezdett, a hatalmas állatt a bölcsőre ágaskódott s kisgyermek fejét megharapta. Ömlött a vér a mély sebből, amikor a kapus felesége visszatért a szobába s az orvosi segítség sem használt, a gyermek egy órán belül meghalt.

Elítélt fatolvajok

A debreceni rendőrség figyelmét tavaly télen **Bőde** Gyula, **Suhajda** Béla, **Lindenfeld** István, **Kucig** Gábor és még más debreceni lakosok arra hívták fel, hogy tőlük a tél folyamán számtalan faalkatrészt elloptak ismeretlen tettesek. Többek között Bőde Gyula hízlalójának faalkatrészei is ilyen módon tűntek el.

A rendőri nyomozás folytán a gyanu **Balog** Ferenc, **Rácsai** András, **Tót** István, **Tót** János és **Vince** István debreceni napszámosokra terelődött, akik a lopások egy részét a rendőrség előtt be is ismerték.

Megindult ellenük az eljárás és a debreceni törvényszék Tóth-tanácsa a falopási ügyekben már tartott a közelmultban egy tárgyalást. A folytatólagos tárgyalás megtartására pénteken délelőtt került sor. A vádlottak tagadták a terhükre rótt cselekmények elkövetését, részben egyes eseteket be is ismertek, de azzal védekeztek, hogy nagy nyomoruk vitte rá őket, hogy a talált fákat eltüzelják. Ezzel szemben számos tanu vallomása igazolta, hogy egyes vádlottak egy pengő mázsánkénti áron árulták a lopott fát.

A törvényszék Balog Ferencet 14 napi, Rácsai Andrást 8, Tót Istvánt 10 napi fogházra ítélte el, míg Tót János és Vince István vádlottakat dr. **Neufeld** Ferenc védőbeszéde után bizonyítékok hijján felmentette.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL

Székely, Győri és Morvai Ferenc József-ú. **67**
Uriszabóság és különleges kész férfiruhák.
Szigorúan szabott árak! Takarékossági tag.

Nem emlékszik semmire a legény, aki hasbaszúrta a községi hajdút

Siposs Gábor vámospércsi legény, mint beszámoltunk róla, vasárnap délután késsel súlyosan megsebesítette a hasán *Deák* Gábor községi hajdut, aki életveszélyes sérülésével a debreceni klinikán fekszik.

Sipost a csendőrség őrizetbe vette és két nappal ezelőtt szállították be a debreceni ügyészség fogházába. A vizsgálóbíró pénteken hallgatta ki. A legény nem emlékszik semmire, csak arra, hogy a vámospércsi vasúti vendéglőben közéjük ült a sértett hajdu is, azután olyan részeg lett, hogy semmire sem emlékszik vissza.

A sértettet viszont szintén kihallgatta a vizsgálóbíró a klinikán, aki azt vallotta, hogy minden ok nélkül rohant rá a részeg legény és szó nélkül hasbaszurta úgy, hogy a belei is kifordultak.

A késelő legényt a vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte.

Egy néger orvos megölt és feldarabolt két londoni nőt

London, nov. 29. Most indult meg a per dr. Ruxton néger orvos ellen. A vád ellene az, hogy két fehér asszonyt meggyilkolt és feldarabolt. Már az első tárgyalási nap borzalmas képet nyujtott arról az állati kegyetlenségről, amellyel a vádlott két áldozatával elbánt. Hogy minden nyomot eltüntessen a gyilkosság színhelyéről, Ruxton annyira ment óvatosságában, hogy az áldozatok fogát is kihúzta, nehogy az esetleges tömésekből felismerjék őket. Óvatossága ellenére több nyomot hagyott hátra a gyilkos, úgyhogy a halálos ítélet már biztosra vehető. Mint az ügyész beszédéből kitünt, már az első házkutatáskor több vérnyomot találtak az orvos lakásán. Továbbá érdekes ujjlenyomatokra bukkantak, amelyek megegyeznek a gyilkoséval. Mindezekkel a leleplezésekkel szemben Ruxton hallatlan hidegvért tanusított és tagadta bűnösségét.

A soffőr volt a hibás a villamos és teherautó Deák Ferenc uccai összeütközésénél

20 pengő pénzbüntetés és 360 pengő kártérítés a csodálatosképen sebesülés nélkül lezajlott összeütközésért

Tavaly októberben teherautó és villamos összeütközés történt Debrecenben. A szinházi előadás végére várakozó, úgynevezett »szinházi villamos« a városház felé vitte utasait. A villamos már megkerüte a klinikát is és utas nélkül jött visszafelé. Amikor a Deák Ferenc-uccai, OTI mellett lévő megállóhoz ért, a betegsegélyző épülete felől egy teherautó kanyarodott az úttestre.

A villamos vezetője a sötétség ellenére is jól látta a robogó teherautót, csengetett is, azonban a hatalmas gépkocsi nem vette figyelembe a villamos közeledtét és igyekezett azt megelőzve kijutni a Deák Ferenc uccára. A villamosvezető már hiába fékezett, a teherautó teljes iramban nekirohant. A villamos elejét csaknem darabokra törte az összeütközés, de a teherautó is megrongálódott. A villamosban tartózkodó vezetőnek és kalauznak csodálatos módon semmi baja nem történt, úgyszintén nem történt baja a soffőrnek sem.

A karambol ügyében természetesen megindították az eljárást. A vizsgálat során megállapították, hogy a villamosnak egy MATEOSz teherautó rohant neki és a gépkocsit **Elefánt** Imre soffőr vezette. Egyaránt lefolytatták az eljárást véle és **Pál** Sándor villamosvezetővel szemben is.

A rendőrségen dr. **Tarr** Lajos fogalmazó tartotta meg a tárgyalást a karambol ügyében. A villamosvezető előadta, hogy a balesetet a soffőr gondatlansága idézte elő, míg Elefánt Imre azt adta elő, hogy a sötétben nem látta a közeledő villamost, amelynek a csengetését sem hallotta. A tanukihallgatások során azonban tisztázódott az ügy és megállapították, hogy az összeütközést a soffőr vigyázatlansága idézte elő. Éppen ezért a büntetőbíró Pál Sándor villamosvezetőt felmentette, míg ellenben megállapítva, hogy a balesetet a soffőr óvatlansága okozta, Elefánt Imrét husz pengő pénzbirsággal sujtotta, egyben kötelezte, hogy térítse meg a kárt, amit az összeütközéssel a Helyivasutnak szerzett s ezért 360 pengőt fizessen meg.

Telefonszámunk:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
32-12.

A Szeretethét megnyitó ünnepsége

Debrecen sz. kir. város az egyházak és a társadalmi egyesületek közreműködésével „Szeretet hetet" rendez. A december hó 1-én, vasarnap délelőtt 11 órakor a városháza közgyülési termében tartandó megnyitó ülés műsora a következő

1. Papp—Váry—Szabados: Hiszekegy. Énekli a Városi Dalegylet Forray István karnagy vezetésével. 2. Megnyitó beszéd, tartja: báró *Vay* László főispán. 3. a „Szeretethét" jelentőségét méltatja: dr. *Kölcsey* Sándor polgármester 4. Oláh Gábor: Emeljük fel az elesettet. Szavalja: dr. *Kupinszky* Sándor th. tanácsnok 5. Kölcsey—Erkel: Himnusz. Énekli a Városi Dalegylet, Forray István karnagy vezetésével.

Csak tavasszal kezdik meg a hortobágyi mélyfurást

A Nagyalföldi Bányakutató Kirendeltség értesítette Debrecen várost, hogy a hortobágyi mélyfurást csak a tavasszal kezdheti meg, mert a szükséges csövek most nem állanak rendelkezésre és azok csak tavaszra érkeznek meg. A polgármester tudomásul vette a bejelentést és intézkedett, hogy az erre az évre felvett költségeket vigyék át a jövő esztendőre.

Dr. Gyulay Zoltán előadása a Népszerü Főiskolai Tanfolyamon

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam harmadik előadását a városháza közgyülési termében tartotta meg a közönség nagy érdeklődése mellett. Dr. Gyulay Zoltán egyetemi tanár vetitettképes előadásában ismertette a köznapi életben előforduló testek felépítését az atomokból.

Történelmileg ez a kérdés úgy hangzott, hogy van-e valamelyes tapasztalati bizonyítékunk arra, hogy a testek tényleg diszkrét elemi részekből állanak. Erre a kérdésre felelt a Brown-féle mozgás. A Brown-féle mozgásban kicsiny, de még mikroszkópban látható testek mozgását látjuk a molekulák ütközése következtében. A Brown-féle mozgás e kis testeknek ide-oda való cikk-cakk mozgásából áll, nagyobb testek mozgása lassubb, kisebbeké gyorsabb. Ugyanesak a forgó mozgásuk is hasonló. A kapcsolat a molekuláris mozgással oly törvényszerü, hogy a Brown-féle mozgásból ki lehetett számitani a molekulák számát egy köbcentiméter folyadékban. Ha a hőmérsékiet csökken, a molekulák között működő erők érvényesülnek, a szomszédok nem szakadnak el egymástól, hanem geometriai rendben sorakoznak egymás mellé. Ez a folyamat a kristályozódás.

Az illusztris előadó az itt ismertetett folyamatot vetitettképekben mutatta be. Folytatólagos előadása december 5-én, csütörtökön este 6 órai kezdettel lesz a városháza közgyülési termében, amidőn a legkisebb alkotó elemeknek, az atomoknak szerkezetéről és fizikai viselkedéséről tart szintén vetitettképes előadást.

— **Az Iparos Ifjúsági Önképzőkör** ezúton értesíti közönségét, hogy kultúrdélutánját december 1-én, vasárnap délután ¾4 órai kezdettel rendezi meg.

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomokban. Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál dr. Soós Béla, ágendázik Kiss Antal Jenő, d. u. 5 órakor vallásos ünnepély dr. Erdős Károly; Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál Mezey Béla, ágendázik Uray Sándor, d. u. 5 órakor Szenes László; a Kossuth uccai templomban d. e. 10 órakor prédikál dr. Farkas Ignác, agendázik Baja Mihály, d. u. 5 órakor Baczó Balázs; Árpádtéren d. e. 10 órakor prédikál Makláry Károly, ágendázik Márki Kálmán, d. u. 3 órakor Bittó Zoltán; az Ispotályban d. e. 10 órakor prédikál dr. Baltazár Dezső, ágendázik Molnár Ferenc, d. u. 5 órakor Kolozsvary Kiss László; Homokkertben d. e. 10 órakor prédikál Horváth György, ágendázik Kovács József, d. u. 3 órakor Kovács József; Kerekestelepen d. e. fél 10 órakor vitéz Szabó Endre, d. u. 3 órakor Seprényi J. th.; Wolaffkatelepen d. u. 3 órakor Zimányi József th.; Nyilastelepen d. e. 10 órakor prédikál Váry László, ágendázik Papp Imre, d. u. 3 órakor Juhász Nagy Sándor; Csapókertben d. e. 10 órakor prédikál Kalmár Lajos, ágendázik dr. Dancshazy Sándor; Nyulason d. e. 10 órakor Murányi Árpád; Szegényházban d. e. 10 órakor Szenes László; Téglavető d. u. 3 órakor Kováts Árpád; Egyek d. u. 3 órakor Sipos Imre; Téglaskertben d. u. 3 órakor Birányi János. Az Árpádtéri templomban d. e. 9 órakor gyermekistentiszteletet tart Szabados László.

Az egyetemi ifjúsági istentiszteleten dec. 1-én d. e. 11 órakor a szokott helyen (Kálvintér 5.) dr. Incze Gábor budapesti vallásoktatási felügyelő hirdet igét „Illuzióim" címen.

A baptista imaházban. A Szappanos uccza 23. alatt levő imaházban vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaáhítat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapiiskola, d. u. 6—7-ig prédikáció, 7—8-ig urvacsoraosztás. Szerdán este 7—9-ig szeretetünnepi vallásos est ének és zeneszámokkal. Péntek este 7—8-ig bibliaóra.

Az unitárius templomban december 1-én, vasárnap istentisztelet délelőtt 10 órai kezdettel. Prédikál: dr. Csiki Gábor unitárius lelkész, m. kir. kormányfőtanácsos.

Vasárnapi szentmiserend a róm. kath. templomban és kápolnákban. Rendes szentmiserend reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Reggel 6 órakor Rorate és szentségkitétel, melyt papi segédlettel celebrál Lőrincz Gábor kegyesrendi tanár. Féltiz órakor nagymise. Misét tart Tóth István káplán. A további szentmisekezdetek háromnegyed 11, fél 12 és félegy órakor. Délután 5 órakor szentségbetétel, szenbeszédet mond Szabó Imre püspöki tanácsos. Hajdúsámsonban Novák Gyula. Homokkertben dr. Rassovszky Kálmán kegyesrendi tanár, Csapókertben Kummergruber Emil kegyesrendi tanár, a katholikus Otthon igazgatója. Nyilastelepen Szabó Imre püspöki tanácsos, a régi Téglavetőben dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, Auguszta szanatóriumban dr. Hanzély Lajos egyházi levéltárnok. A Klinikán Béres Endre. A Szent László Kollégiumban Hutay Ferenc.

Az evangélikus templomban (Miklós u. 3. sz.) vasárnap, Advent I. vasárnapján, d. e. 9 órakor ünnepi, ifjúsági istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál Labossa Lajos hitoktató lelkész. D. e. 10 órakor gyülekezeti ünnepi istentisztelet urvacsoraosztással. Prédikál és úrvacsorát oszt Pass László alesperes. Este 6 órakor adventi istentisztelet. Prédikál Pass László alesperes.

A gör. szert. róm. kath. templomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fodor Antal s. lelkész tartja. Háromnegyed 12 órakor az egyetemi hallgatók miséje. D. u. fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás. — 6-án, pénteken csodatevő szent Miklós püspök ünnepén vasárnapi rend.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg.

Ki akarják terjeszteni Debrecen idegenforgalmát

A budapesti kereskedelmi és iparkamara azt kérte a kereskedelemügyi minisztertől, hogy azok a vidéki látogatók, akik 50 százalékos kedvezménnyel utaznak fel a Budapesti Nemzetközi Vásárra, azok 33 százalékos kedvezménnyel tovább utazhassanak más városokba és vidéki látogatásokat is tehessenek. A budapesti kereskedelmi és iparkamara megkereste Debrecen várost, hogy ezt a kérését felirattal maga is támogassa. Egyben felkérte a város vezetőségét, hogy állítson össze olyan egynapos programot, amely a látogató idegeneket vonzaná Debrecenbe. Dr. **Kölcsey** Sándor polgármester szívesen fogadta a megkeresést és felterterjesztést intéz Debrecen város nevében is a kereskedelemügyi miniszterhez a kamara kérésének támogatása céljából ,egyben pedig utasította a debreceni idegenforgalmi hivatalt, hogy a kivánt egynapos programot állítsa össze.

Orvosi rendelőt kap a Csapókert

A csapókerti érdekelt lakosság azzal a kérással fordula városhoz, hog y a Csapókertben a város létesítsen orvosi rendelőt. A helyzet ugyanis az, hogy ebben a kerületben, amely a nyolcadik közegészségügyi orvosi körzet, az orvos ugyan a kerületben lakik, de olyan helyen, amely a nagykiterjedésű kertségben a messzebb lakók részéről negyven perc alatt közelíthető csak meg. Dr. *Kölcsey* Sándor polgármester megállapította, hogy a csapókertiek kivánsága jogos és így részükre a rendelőt fel kell állítani a Csapókertben éspedig olyan helyen, amely az egész kertségből könnyebben megközelíthető. Sajnos a város olyan helyzetben ninesen, hogy most rendelőt építhessen, azért a polgármester felhivta dr *Láng* Sándor tiszti főorvost, hogy a megoldásra vonatkozóan tegyen előterjesztést. A terv szerint a rendelőben a kerület tiszti orvosa naponként egy-két órán át tartana rendelést. Egyébként a polgármester arra is goudol, hogy a vonatkozó szabályrendeletet akként változtatja meg, hogy az kötelezze a kerületi tiszti orvost, hogy kerületének középpontjában vegyen lakást, vagy tartson rendelőt, hogy így a betegek könnyen és hamarosan felkereshessék.

SPORT

A Békessy Béla emlék vivóakadémia

A Békessy Béla Vívó Club 25 éves jubileumára vasárnap délben érkező vendégeket díszes külsőségek között fogadja a BBVC. A vezetőség megbizásából dr. *Gergely* Jenő kormányfőtanácsos tartja az üdvözlő beszédet.

Érkezés után a vendégek a Déri Muzeumba vonulnak, ahol fél 1 órakor kezdődik az ünnepi díszkögyülés. A társasegyesületek üdvözléseinek átnyujtása után dr. *Láng* Sándor egészségügyi főtanácsos ismerteti a club 25 éves multjat.

A Vívóakadémia d. u. 5 órakor az Arany Bika disztermében lesz, részletes sorrendje a következő:

1. Báró Vay László főispán ünnepi megnyitója. 2. Vitéz Ujfalussy Gábor altábornagy ünnepi emlékbeszéde Békessy Béláról. 3. Ferenczy Pál vívómester — ifj. Ruffy Varga Kálmán kardiskola. 4. vitéz Ujfalussy Ákos—Filótás Tivadar kard. 5. Pallagi Gyula—Koós György tőr. 6. Cserjés József—, Vikol János kard. 7. Dr. Láng Sándor—Ujfalussy Gábor kard. 8. Filótás Ferenc—Filótás Tivadar kard. 9. Idrányi Ferenc—dr. Ungár István párbajtőr. 10. Dr. Szabó Gyula—Sinay Gyula kard. 11. Vitéz Ujfalussy Gábor—vitéz Ujfalussy Ákos kard. Szünet. 12. Faragó Tera—Ferenczy Pál tőr. 13. Sinay Gyula—Sinay István kard. 14. Dr. Vikol János—vitéz Ujfalussy Ákos tőr. 15. Gottenhuber Imre—Buray Sándor kard. 16. Bogáthy Albert—Ferenczy Pál kard. 17. Beczner József—dr. Nagy Sándor kard. 18. Idrányi Ferenc—Ferenczy Pál tőr. 19. Dr. Vikol János—Benedek Petur kard. 20. Beczner József—Mészáros Ervin kard. 21. Vitéz Ujfalussy Gábor—Filótás Ferenc tíztussos kardmérkőzés.

Az Akadémiát a Vívóclub díszlábora zása követi. A vagyorán a serlegebszédet dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár mondja. A vacsorát reggelig tartó tánc követi.

Néhány páholy még kapható az Évegkereskedelmi r.-t.-nál Kossuth ucca 3. sz. és a Buray sorsjegyfőelárusító irodában, Piac ucca 14. sz. alatt.

DVSC—NYKISE

Vasárnap délután fél két órakor játsza le a Diószegi úti Vasutaspályán a koraőszről elmaradt mérkőzését a két kitűnő erőkből álló egyesület. Mindketten nagyon készülnek a mérkőzésre, mert az eredménytől az őszi bajnokság függ. Előtte fél 12 órai kezdettel a DVSC—Villanygyár ifjúsági mérkőzés lesz, amely ugyanesak döntő jellegű, mert ha a DVSC csapata győz, veretlenül végez az első helyen. A mérkőzésekre 50 é 30 filléres helyárak lesznek.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«.

— **Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegek**, valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes »**Ferenc József**« víz használata által állapotuk javulását érhetik el.

Fokossal egyengette az erdőőr a tatolvajt

Molnár János józsai lakos tavaly télen fát lopott **Hartstein** Nándor józsai erdejében. Éppen befejezte a fa kifürészelését, mikor a zajra odasietett **Busi** János erdőőr és fokosával néhány figyelmeztető ütést helyezett el a fatolvaj fején, sőt Molnár előadása szerint az ütésekből még végtagjaira is jutott. Feljelentette hát a fokosos fejmasszázs miatt az erdőőrt sulyos testi sértés miatt. A debreceni törvényszék Jenéy-tanácsa pénteken tárgyalta az ügyet. A vádlott erdőőr kijelentette, hogy nem bántotta a sértettet, hanem arra éppen a kivágott fa zuhant rá. A törvényszék fenntartással fogadta a védekezést s az erdőőr tevékenységét harminckét pengő pénzbüntetésre taksálta, amiben az ártatlan erdőőr csodálatos módon megnyugodott.

Anyakönyvi hírek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 29-én, pénteken, a következő bejelentések történtek:

Születések Molnár László szíjgyártó fiu, László; Kiss Antal fm., fiu Antal; Kiss Kálmán fm., fiu Kálmán; Dörgő Sándor napsz., leány Erzsébet; Nagy Sándor ács, fiu Sándor; Horváth Béla m. tisztv., fiu Béla; Oláh Jenő irodatiszt, fiu Jenő; Bezi János napsz., fiu Gyula; Heley Menyhért gazdálkodó, leány Judit; Kelemen Lajos bádogos, leány Éva; Bugyinkó Imre napsz., fiu Mihály.

Eljegyzések: Kovács János kocsis—Dusa Piroska; Abuczki István napsz., —Grim Ilona; Karmazsin József fm.—Pál Julia; Szabó Imre gazdálk.— Bordás Erzsébet; Steczina András portás—Tokai Julia.

Halálozás: Varga Márton ref., 49 éves, Hajduszentgyörgy. Rácz Julia ref., 1 éves, Nagykereki.

„Detektivek Albuma"

Newyork, november 29. A világ minden rendőrfőnökségének fegyvertárában igen fontos szerepe van a Bünözők Albumának, annak a gyüjteménynek, amely a világ minden ismert gazemberének a fényképét, ujjlenyomatát és adatait tartalmazza. A newyorki rendőrség most megállapította, hogy a tanulékony banditák hasonló gyüjteményt készítettek az amerikai bünügyi hatóságok valamennyi detektivjeiről. A hatalmas kötet, amelyet most az egyik gangszter-otthonban végre megtaláltak, mintegy hatezer fényképet tartalmaz és bámulatramélló tökéletességgel készült el. Az ujjlenyomatok a banditákat nem érdeklik, viszont a Detektivek Albuma a fényképek mellett kitünő adatokat sorol fel minden detektív különleges munkamódszeréről.

A legérdekesebb, hogy ezt a gyüjteményt korántsem őrizték hét lakat alatt a banditák. Csekély díj lefizetése ellenében, bármely megbizható „vagány" átlanulmányozhatta a kötetet. Megállapították, hogy a Detektivek Albumát hetenként átlag hatszáz „ügyfél" vette igénybe. Hogy az album hirszolgálata és szerkesztősége milyen tökéletes pontossággal és gyorsasággal dolgozott, arra jellemző, hogy a kötetben olyan feljegyzéseket találtak, amelyek alig egy-két nappal a banditafészek kifüstölése előtti időben történt rendőri akciókra vonatkoztak.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.
Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fill.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak:

„Aranyangyal", Bánó Andor, Piac u. 30. Piac és Szent Anna u. sarok. „Reménység", Dr. Gödény Sándor, Csapó u. 22., „Zenede" mellett. „Bocskay", Lassányi József, Cegléd u. 22., a DMkE-vel szemben. „Hungária", Sz. Szabó Jenő, Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 22.

RÁDIÓMÜSOR:

SZOMBAT, NOVEMBER 30.

Budapeset I.

6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek Kelen Péter Pál képviseletéből. —10: Hírek. — 10.20: „Sas Ede elbeszéléseiből." (Felolvasás.) — 10.45: „Mit nézünk meg?" Az Uj Magyar Képtárt ismerteti Balás-Piri László dr. (Felolvasás.) — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés 12.05 Jakabfi Magda zongorázik, Sassy Iringó gordonkázik. — 12.30 Hírek. — 13.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 13.30: Hanglemezek. — 14.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 16.10: Harsányi Gizi mesél. — 16.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17.00: Beszkártzenekar. Vezényel: Müller Károly. — 18.20: „Olvas a falu." Szabó Z. előadása. — 18.50: Kóréh Endre énekel (zongorakísérettel) — 19.25: „Mit üzen a rádió?" — 19.45: Szervánszky szalonzenekar. — Közben 20.10: „Bolyongás az ősi tűzhely körül." Dr. Szilády Zoltán előadása. — 21.00: „Búcsú a rádió 10 esztendejétől." Hlatky Endre dr. a Magyar Telefon Hirmondó és a Rádió Rt. műsorigazgatójának előadása. 21.20: Látogatás a Magyar Rádió székházban. Közvetítés műsorszámokkal. Beszélő vitéz Somogyváry Gyula. — A közvetítés keretében előadásra kerül „Orient." Hangjáték. — Irta Barabás Pál. — 22.20: Hírek, időjárásjelentés. 0.05: Hírek.

Budapest II.

17.50: A földmívelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája. — 18.25: Hanglemezek. — Közben 18.50: Keleti Arthur: „A régi Padova kövei." cimü verses elbeszéléséből részleteket ad elő sz. kovách Ernő. — 20.20: Hírek.

— **Az Országos Középiskolai Tanáregyesület Debreceni Köre** november 30-án, szombaton délután 5 órakor a ref. gimnázium tanácskozó termében felolvasó ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Vitéz Bessenyei Lajos dr. elnöki megnyitója. 2. A jegyzőkönyv hitelesítése. 3. Titkári jelentés. 4. Medveczky Károly dr. áll. reáliskolai tanár előadása az ifjúsági könyvtárak felállításának és célszerű berendezésének kérdéséről. 5. Esetleges indítványok. Erre a felolvasó ülésre a tanügy barátait tisztelettel meghívja az elnökség.

DIVA hölgyfodrászat Halvan u. 6.
VIZ. ÉS VASONDULÁLÁS A LEGUJABB DIVAT SZERINT. — VILLANYONDULÁLÁS JÓTÁLLLÁSSAL. — OLCSÓ ÁRAK — ELSŐRENDŰ KISZOLGÁLÁS!

Debrecen és Hajdúmegye huzakodása az egyetemi kereseti adó miatt

A Tisza István Tudományegyetem gazdasági hivatala már régebben 9736 pengőt utalt át, mint esedékes általános kereseti adót az adópénztárba. A pénz azonban nem a városhoz folyt be, hanem a vármegyei pénztárba. Amikor ez a tévedés a városnak a tudomására jutott, megindult a hosszú levelezés, amelynek eredményeképen a vármegye végül is részletekben a városnak megfizette a tévedésből hozzájutott összeget. A város azonban ezzel nem elégedett meg, hanem a hosszú ideig nélkülözött összeg után késedelmi kamatot is követelt, amit a vármegye nem akart megfizetni. A késedelmi kamat címén a város 2311 pengőt követel. A vármegye azon az állásponton volt, hogy ő hibát nem követett el és igy fizetni nem tartozik. Ujra megindult egy hosszadalmas átiratozás, amelynek most a belügyminiszter vetett véget azzal, hogy a késedelmi kamatot nem kell senkinek sem megfizetni és azt törölni kell.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910 NOVEMBER 30. SZERDA. Megalakult a Nagymagyaralföldi Bank R. T. Az első igazgatóság tagjai lettek Debrecenből dr. Megyery Pál, Grosz Nagy Ferenc, Mandel Lipót, Kovács László, Oláh Géza, Bészler Károly, Csiha Endre, Ungváry József, Németh András, a felügyelőbizottság tagjai dr. Poper Manó, Boszny István, Hidvéger Miklós.

1915 NOVEMBER 30. KEDD. Csapataink Montenegróban és a Szerb födön előnyomultak. A szerb háborúbaan 502 ágyut zsákmányoltunk. Az Isonzó menti harcok tovább folynak. — Az olaszok a görzi hidfő ellen újabb ezredeket vonultattak fel és ostromot osrom után intéztek a hidfő ellen és Oslaviánál és a Podgorán sikerült is ideiglenesen állásainkba behatolni. Heves támadások voltak a San Michele, a San Martino és Tolmeinnél lévő állásaink ellen.

Nagy László 39. gy. e. őrmester rendkívül nagyjelentőségü teljesítményéért az arany vitézségi érmet kapta.

1925 NOVEMBER 30. HÉTFŐ. Rendes lapszünet.

vásároljon „UNIO"-ra

— **Kitüntetésre ajánl a város egy kertészt.** A földmivelésügyi miniszter rendeletére a főispán felhivta a várost, hogy amennyiben van a városi kertészetben kitüntetésre érdemes alkalmazott, azt jelentsék be. A polgármester a szakkörök meghallgatása után Bakos Gyula kertészt ajánlotta kitüntetésre a földmivelésügyi miniszternek. Bakos Gyula a nagyerdei park és a strandfürdő kertészeti munkáiban, a rendezésben fejtett ki nagy szaktudással és nagy szorgalommal igen értékes munkásságot.

ÉKSZEREIT, ÓRÁIT vásárolja, javíttassa: **Moskovits Sándornál, Piac u. 41.** Használt aranyat veszek

— **A KIE bélyeggyüjtő csoport** tagjai 30-án délután 6 órára a KIE-ben fontos megbeszélés végett teljes létszámban megjelenni szíveskedjenek. Bélyeggyüjtés iránt érdeklődő ifjakat szívesen lát a vezetőség.

— **Mikulás-est a Munkás Otthonban** December 8-án este 8 órai kezdettel, a Margit-fürdő összes helyiségeiben nagyszabású tánc- és Mikulás-estély lesz. Konfetti, szépségkirálynő-választás. Az előkészületek már nagyban folynak, széles körben nagy érdeklődés mutatkozik. Meghivót nem bocsátanak ki s igy mindenkit szeretettel meghívnak. A zenét a Munkás Otthon 12 tagú jazz-zenekara szolgáltatja. Tánc reggel 5 óráig. Belépti díj nincs, műsormegváltás kötelező.

x **Szőrmeárukat**, prémeket olcsón vásárolhat. Alakit, javit Kováry szűcsmester. Piac 38., emelet.

— **Nyugalmazott MÁV. főtisztviselők összejövetele.** A m. kir. államvasútak Debrecenben és környékén lakó nyugalmazott főtisztviselőinek szokásos havonkénti összejövetele az Angol Királynő zöld termében december 2-án, hétfőn este hat órakor lesz. A rendezőség kéri az érdekelteket, hogy a hétfői összejövetelen a megszokott nagy számban szíveskedjenek megjelenni.

x **Igyon Alföldi malátakávét**, 3% szemeskávé van benne. 10 dg. 12 fillér. Mindenütt kapható.

— **Az uccaseprők fizetése körül.** A költségvetés tárgyalásakor oly kifogás is hangzott el, hogy az uccaseprők fizetése igen magas. Ezek az uccaseprők ugyanis havi 100 pengőt kapnak. Most azok az uccaseprők, akik napszámbérre vannak alkalmazva és napi 2 pengő 20 fillért kapnak, azzal a kéréssel fordultak a polgármesterhez, hogy az ő fizetésüket is emelje fel 100 pengőre. Ilyen uccaseprő 43 van a városnál. A kérelmezők azzal okolták meg kérésüket, hogy nagy családu emberek. A polgármester a fizetés felemelésére vonatkozó kérést nem tudta teljesiteni, mert ilyen célra a költségvetésben fedezet nincs. Azonban ama kérésnek, hogy a közgyülés elé vigye a kérelmezők ama bejelentését, hogy ők nagy családu emberek és ezt a közgyüles vegye figyelembe, támogatóan terjeszti be.

x **APÓSOM, NÉHAI NEUBAUER JÁNOS** 62 év óta fennálló sodronygyárának vezetését átvettem és azt a lakatosiparral kibővítve, a régi, országosan elismert szolid alapon fogom folytatni. Továbbra is kérem az igen tisztelt közönség szives támogatását. Teljes tisztelettel Neubauer János sodronygyár utóda, Pávai-Vajna Gábor gépészmérnök.

x **Mikulásra** ajándéknak levéltárcák, pénztárcák, retikülök, nesszeserek, irattáskák, cigarettatárcák dus választékban Feuermann bőröndösmesternél, Piac ucca 26.

— **Dr. Vázsonyi János a zsidó reálgimnázium irodalmi délutánján.** — Vasárnap, december hó elsején fél 7 órakor, az izraelita hitközség dísztermében lesz a zsidó reálgimnázium első irodalmi délutánja. Az irodalmi délután előadójául a rendezőségnek sikerült megnyerni dr. Vázsonyi János országgyülési képviselőt, aki vasárnap délben fog Debrecenbe érkezni, hogy megtartsa előadását. Vázsonyi János rendkívül érdekes tárgyról fog Debrecenben szólani, felelevenîti a 30 évvel ezelőtt végbement recepciónak, a zsidó vallás törvényes felekezetül való elfogadtatásanak az emlékét, — visszatekintve azokra a nagy politikai küzdelmekre, melyek a recepciót megelőzték s amelyekben nagy része volt néhai Vázsonyi Vilmosnak is. Az irodalmi délutánnak debreceni szereplői is lesznek Dr. Göndör Arnold a reálgimnázium felügyelőbizottsága nevében fogja megnyitni az előadást és köszönteni a kitünő előadót. A műsort Fényes Jenő néhány szép költeményének az elszavalása fogja teljessé tenni.

— **A Függetlenségi Kör** e hó 30-án este 8 órai kezdettel reggel 5 óráig tartó leánybált rendez Piac ucca 9. szám alatti saját helyiségében. Belépődíj személyenként egy pengő.

— **Az Ipartestület hentes szakosztálya** december 1-én, vasárnap délután 4 órakor, az Ipartestület tanácstermében sertés-export-ügyben ülést tart.

Prohászka és Társánál
Bethlen u. 44.

— **December 7-ikén lesz a ref. főgimnázium Rákóczi-ünnepélye.** A ref. gimnázium különös szorgalommal előkészített Rákóczi-ünnepélyéről már többször megemlékeztünk s megírtuk, hogy az ünnepély december 6. és 7-én lesz. A gimnáziumi önképzőkör, az est rendezője, most a következőket közli: A december 6-án tartandó vitézi előadásra való tekintettel az ünnepély végleges időpontja december 7. és 8., szombat és vasárnap délután 5 óra. Műsor: 1. Dr. Péter Zoltán tanár rövid megemlékezése. 2. Kuruc dalok. Énekli: az iskolai énekkar. 3. »Rákóczi feltámad«. Szigethy Gyula szerzeménye ének- és zenekarra, vezényel a szerző. 4. Orbán László, az önképzőkör vendége szavalja: »Kiállott Rákóczi a munkácsi sáncra« kezdetű régi kurucballadát. 5. Bercsényi nótája, előadja a gimnáziumi zenekar. 6. Palotás. Táncolják a Dóczi-intézet és a ref. gimnázium növendékei, betanító: Vattay Margit. 7. Cinka Panka nótája, zenekar. 8. Az eredeti Rákóczi-nóta, tárogatón előadja Varga Elemér VII-es diák. 9. »Virágember«, Somogyváry Gyula dramolettje, rendezte: Kassay Károly, a Csokonai-színház tagja; díszlet: Imre István. Előadják: Fetser Sári, gr. Tisza József, Baskay Antal, Kalas Géza, Balogh Béla. 10. Az eredeti Rákóczi-nótából keletkezett Rákóczi-induló. Berlioz hangszerelésében előadja a zenekar.

x **Hócipő** szükségletét szerezze be **Neumannál, Svetits-palota. Takarékossági tag.**

— **Karácsonyi vásár** tart az evang. iskola tündérkacsapata december 1. és 2-án, vasárnap és hétfőn d. e. 11 órától az egyház tanácstermében. A vásár jövedelmét szegények segélyezésére fordítják.

x **Ha ékszert** venni, eladni akar, forduljon bizalommal Frisch József ékszerészhez, Szent Anna 5. Ékszerjavítások jutányosan.

— **A munkásszakszervezetek műkedvelő gárdája** vasárnap délután fél 4 órai kezdettel a Munkás Otthonban (Margit-fürdő) főpróbát tart. Érdeklődők a főpróbát díjtalanul megtekinthetik.

x **Hócipőt, sárcipőt** tökéletesen javít Orbán gumiüzem, Piac u. 7. Keresztépület.

— **Kántus-ünnepély.** December 3-án, kedden délután 5 órakor a Kollégiumi Kántus ünnepélyt rendez a Kollégium dísztermében. Az ünnepély kiemelkedőbb műsorszámai a következők: Szaval: Tömöry Ödön. Orosz Árpád kántusjegyző áriákat ad elő a Faust és Aida c. operákból. Kopasz Gábor vígszavalattal fogja mulattatni a közönséget. Körtvélyessy László és Török László pedig vígjelenettel lépnek a pódiumra. Ez alkalommal fog bemutatkozni a Kántus első zenekara. A Kántus tagjain kívül nem kisebb nevek szerepelnek a műsoron, mint Gulyás Pál, az ismert író verseivel, valamint Szabó Emil zongoraművész zongorajátékával. A Kántus erre az ünnepélyre ezúton is szeretettel meghívja a közönséget. Belépődíj nincs. Műsormegváltás tetszés szerint.

x **Használt varrógépet** veszek, eladok, cserélek, kölcsön adok. Csapó 101., műszerész.

Párisi divat szerint
estélyi frizurákat
Polgárnál, Svetits-palota

— **Vasárnap lesz az „Árpád" BE dísztáborozása** A debreceni bölcsészettanhallgatók „Árpád" B. E. december 1-én, vasárnap este 8 órai kezdettel tartja nagyszabású dísztáborozását, hangversennyel egybekötve az „Angol Királynő" kék- és fehértermeiben. E dísztáborozás alkalmával avatja fel dr. Tankó Béla egy. ny. r. tanár, az egyesület magistere az új dominusokat, leventéket és darvakat. A táborozás műsorát az egyesület zenekara szolgáltatja, Zombor Zoltán dr tanítóképzőintézeti tanár, főregős bts vezetésével. Műsor a következő: 1. Mendelssohn: Szentiványéji álom, nászzene. 2. Beethoven: I. Szimfónia (C-dur) menüett. 3. Dominus-, leventeés daruavatás; végzi dr. Tankó Béla egy. ny. r. tanár, magister bts. — 4. Arany: Pázman lovag. Szavalja: Bruckner Lajos lb. 5. Strauss: Cigánybáró, operettegyveleg. 6. Schubert: Katonainduló. Belépődíj nincs, műsormegváltás kötelező. Műsor után reggelig tartó tánc. Meghívók igényelhetők az egyesület tagjai útján. (Központi egyetem, II. e. 247. sz. a.)

— **Uj árverést tüznek ki az ohati bérlet haszonbérbe adására.** Mint ismeretes, a külső ohati birtok haszonbérletére árverést tartott a város. Árverésen kívül a Vásáry Testvérek holdanként 90, az egyéki gazdák 95 kiló búza haszonbért ajánlottak fel. A polgármester most úgy döntött, hogy mivel egyik ajánlat sem felel meg a birtok minőségének és értékének, az ajánlatokat nem terjeszti a közgyűlés elé, hanem elrendelte, hogy a haszonbérletre új árverést tűzzön ki a gazdasági ügyosztály a régitől annyiban eltérően, hogy necsak 12, hanem 6 évre is irják ki a versenytárgyalást. A versenytárgyalást a legszélesebb körben teszik közhírré.

Halálos betegen elfogták a csepeli gyermekgyilkos anyát

Budapest, nov. 29. Ma délelőtt döntő fordulat történt a rejtélyes csepeli gyermekgyilkosság ügyében.

Habermann Ágoston csepeli házutlajdonos bejelentette a rendőrségen, hogy éjszaka szállást adott egy nőnek, aki lakásán gyermeket szült és

a halott gyermek hátrahagyásával eltávozott.

A rendőrség Habermann Ágostont őrizetbe vette, mert Habermann eleinte azt állította, hogy a nőt nem ismerte, később bazonban bevallotta, hogy a nővel Pesten ismerkedett meg és több izben együtt is volt vele. Azt nem tudta, hogy a nő áldott állapotban volt. Elmondotta azt is, hogy a nővel a Nemzeti Színház előtt szokott találkozni, de

nem tudja, hogy hivják.

Tegnap délután a detektivek járták be a nagykörutat és a Rákóczi utat, hogy feikutassák az ismeretlen nőt. Az egyik detektivcsport magával vitte Habermann Ágostont is, aki a Nemzeti Színháznál felismerte éjszakai vendégét. A nő támolygó léptekkel haladt a házfalak mentén. Amikor a detektivek hozzáléptek,

a nő már majdnem ájult volt a gyengeségtől, mire taxiba emelték és úgy vitték a főkapitányságra.

A rendőrségen rendőrorvos vette ápolás alá, majd pedig a nő bevallotta, hogy ő kért szállást az elmult éjszaka Habermann Ágostontól.

Elmondotta, hogy *Kelemen* Máriának hivják, tegnapelőtt este nagyon rosszul érezte magát, ezért kért szállást Habermann Ágostontól, akinek lakásán majdnem teljesen eszméletlen állapotban töltötte az éjszakát és

semmire sem emlékezett, ami az éjszaka folyamán történt.

Reggel azután kissé jobban lett és eltávozott a lakásból.

Kelemen Máriát ma reggel átszállították a Rókus-kórházba, ahol az orvosok megállapitották, hogy ha még egy napig jár orvosi segitség nélkül, állapota olyan súlyosra fordult volna, hogy

már nem lehetet volna rajta segiteni.

Habermann Ágoston háztulajdonost ezek után elbocsátották a rendőrségről, miután az ő szerepe teljesen tisztázódott és bebizonyosodott, hogy semmi része nincs az újszülött halálában. A rendőrség utasította a Rókus-kórházat, hogy ha Kelemen Mária állapota javul, értesítse a rendőrséget, hogy azután döntsenek a leány további sorsáról.

— **Turistaság.** A Magyar Turista Egyesület Debreceni Osztálya december hó 1-én, vasárnap — kedvező idő esetén — kirándulást rendez. E kirándulásra a tagok és az érdeklődők figyelmét ezuton hívják fel. A kirándulók az Apafája erdőn át, a katonai lőtér megtekintésével a Pallagra mennek, onnan pedig kb. délután 4 órára jönnek vissza a városba. Találkozás vasárnap reggel 9 órakor a Csapó uccai villamos végállomásánál, a laktanyával szemben. Vendégeket szivesen látnak. A Turista Egyesület december hó 14-iki karacsonyi felruházási ünnepélyére ezuton felhívják a tagok és az érdeklődők figyelmét. Kérik, hogy ez alkalomra ruhaneműt, játék és élelmiszercsomag adományokkal sziveskedjenek az egyesületet támogatni e nemes törekvésében. Az e célra szánt küldemények Springer József egyesületi titkárhoz juttatandók.

x **Bricsesz nadrágot** készittessen Tóth Gábor úriszabónái, Royal-épület.

— **Segélyt kérnek a városi kocsisok.** A köztisztasági intézmény kocsisai azzal a kéréssel fordultak a városhoz, hogy valami segélyt kapjanak. Igaz, hogy havi fizetésük 70 pengő és lakást is kapnak, de nagy családjuk van és igy a járandóságukból megélni nem tudnak. A polgármester úgy döntött, hogy a kérést nem teljesíti, de nem is teljesítheti, mert a közérdekeltségek felügyelő hatósága éppen azt kifogásolta, hogy ezek a kocsisok többet kapnak, mint a magánosoknál szolgáló kocsisok és igy le kell szállítani járandóságuk összegét. Ezzel szemben a polgármester nem szállítja le a kocsisok fizetését, mert nagycsaládú emberek és míg a magánosok lehetően olyan kocsisokat alkalmaznak, akiknek nincs családjuk, vagy kislétszámú családjuk van, a város mint erkölcsi testület épen a nagy családú embereket alkalmazza és ezeknél megokolt, hogy valamivel nagyobb fizetést kapjanak.

— **Vásárlásainál hivatkozzon a FÜGGETLEN UJSÁG ra !**

— **Kedvezményes uszótanfolyamok.** A Magyar Uszó Szövetség a »Mindenki tudjon uszni« akció keretében úgy a tanuló ifjúság, mint a felnőttek részére kedvezményes úszótanfolyamokat rendez a nagyerdei város fedett uszodában. A tanfolyamok tartama: 4 hét, hetenként kedden, csütörtökön és szombaton délután 3—4 óráig, összesen 12 óra, mely idő bőségesen elegedő a tanuláshoz. A férfiakat férfi, a nőket nő úszómester tanitja. A tanfolyam dija gyermekek részére: 4.— pengő, felnőttek részére 6.— pengő, mely összegben az uszodabelépő dij és az úszómester tanitási dija is bennfoglaltatik. Egyébként részletes felvilágositás a Magyar Uszó Szövetség debereceni körzetének hivatalos helyiségében nyerhető. Az uj tanfolyam 1935. december hó 3-án kezdődik, melyre jelentkezni lehet a MUSz hivatalos helyiségében (Ferenc József út 26. szám városi bérház, Gambrinus átjáró) és a fedett uszoda pénztárában.

— **Besurranó tolvajok.** Birinyi Imre Mélius-tér 11. szám alatti lakásából tegnap este két takarót és ruhaneműeket vittek el. — Gottfried Ferenc, Széchenyi ucca 50. szám alatti lakása elől egy összecsukható vaságyat szalmazsákkal együtt elloptak. — Mátyás Pál, Garay ucca 8. szám alatti lakásának előszobájából egy felöltőt és egy nyaksálat vittek el. A téli időszak beálltával elszaporodott besurranó tolvajok ellen csak úgy tud védekezni a közönség, ha lakását állandóan zárva tartja. A legtöbb tolvaj koldulás ürügye alatt nyit a lakásokba és mikor nem talál senkit a szobában, vagy a konyhában, a könnyen hozzáférhető tárgyakkal észrevétlenül elép. A tolvajokat keresi a rendőrség.

Lakót
szeretne házába?
Hirdessen a Független Ujságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen üresen levő lakásba a lakót.

— **Menetrendváltozás.** December hó 1-től, vasárnaptól kezdődően az 5722. sz. motorvonatot Debrecen—Derecske között, az 5727. sz. motorvonatot pedig Derecske—Sárand között ismét forgalomba helyezik. Az 5727. sz. motorvonat szerelvényét Sárándtól Debrecenig az 5827. sz. motorvonattal egyesítve fogják továbbitani. Az 5722 sz. vonat Debrecenből 9 óra 10 perckor indul és csatlakozást nyernek a Nyiregyháza, Püspökladány, Tiszalök és Balmazújváros felől érkező utasok Derecskére érkezik 9 óra 41 perckor. Az 5727. sz. vonat Derecskéről 10 óra 59 perckor indul s 11 óra 40 perckor érkezik Debrecenbe a Nagyléta—Vértesről jövő 5827. sz. vonattal egyesítve.

KÖZGAZDASÁG

LANYHÁBB A GABONAPIAC

Határidőüzlet:

Búza: márciusra 18.35, 36, 37, 31, 28, 27, 26, 25, zárlat 18.26—27, majusra 18.45, 42, 39, 38, 36, 32, 30, zárlat 18.30—32.

Rozs: marciusra 16.51, 48, 41, zárlat 16.43—48.

Tengeri: májusra 16.40, 44, 48, 40, 36, 29, 35, 32, 30, zárlat 16.29—31.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg 17.95—18.20, 18 kg 18.10—18.35, 79 kg 18.25—18.50, 80 kg 18.40—18.60, tiszai 77 kg 17.70—17.90, 78 kg 17.85—10.05, 79 kg 18.00—18.20, 80 kg 18.10—18.30.

Rozs: 16.30—16.40, takarmányárpa 17.00—17.30, zab 17.70—17.85, tengeri (ó) 16.00—16.25, (új) 14.10—14.25.

A készáruvásáron búza 15, rozs 10 zab II. 5 és tengeri 15 fillérrel olcsóbb

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.65—16.95, 100 cseh korona 14.15—14.35, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 337.15—341.15, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 2.80—3.00, 100 lira 29.90—30.25. (Az 500 és 100 lirás bankjegyek kivételével, 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

ORSZÁGOS VÁSAROK

November 30., szombat: Abony, Apátfalva, Babocsa, Szentes. **December 1.,** vasárnap: Baja, Fülöpszállás, Szeged.

December 2., hétfő: Balassagyarmat, Békéscsaba, Csákvár, Harkány, Hédervár, Kölcse, Mándok, Nyiregyháza, Pécs, Sajószentpéter, Sajóvárkony, Sárvár (orsz.), Szany, Szirák, Tiszaőrs, Vámosmikola.

December 3., kedd: Beled, Békéscsaba, Nagyecsed, Nagykanizsa, Szikszó (havi), Szirák, Zirc.

December 5., csütörtök: Ibrány, Kiskomárom (havi), Onod, Pacsa (orsz.), Tiszafüred (havi).

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala közli az érdekeltekkel, hogy a földbirtokrendezés során és a vagyonváltság földekből földhözjuttatottak, amennyiben tartozásaikat önhibájukon kívül nem tudnák fizetni, a városi adóhivatalnál benyujtandó és a m. kir. Pénzügyigazgatósághoz címzett részletesen indokolt kérelemmel kérhetik, hogy a terhükön nyilvántartott hátralék megfizetésére évi 6 százalékos kamatozásu fizetési halasztás adassék.

Amennyiben juttatottak sem tartozásaikat nem rendezik, sem fenti kérelemmel nem élnek, úgy ellenük a birtokból kimozdítási javaslatot lesz kénytelen a vonatkozó törvényes rendelkezések szerint a városi adóhivatal foganatositani.

Városi adóhivatal.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET

MOZIELŐADÁS A HADIROKKANTAK JAVÁRA

Csomor Gyula mozitigazgató bejelentette, hogy december 10-én, 11-én és 12-én délelőtt és délután 10 és 20 filléres belépődíjak mellett mozielőadásokat rendez, amelyeknek teljes bevétele a hadirokkantak javára szolgál. Kérte, hogy minemű, meg ágynemű mind selyem ... Ez natkozóan az a rendelkezése, hogy ilyen előadások után vigalmi adót nem kell fizetni, a város engedje el a vigalmi adót. A polgármester most felhivta Csomor Gyulát, hogy mutassa be a vonatkozó miniszteri rendeletet, amely esetben elengedi a vigalmi adót.

—

A SZINHÁZ MÜSORA:

SZOMBAT délután ½4 órakor zóna helyárakkal: **Nótás kapitány** — Este 8 órakor: **Hamburgi menyasszony.**

VASÁRNAP délután ½4 órakor olcsó helyárakkal: **Szépségkirálynő**, operettujdonság. — Este 8 órakor: **Hamburgi menyasszony.**

HÉTFŐ este 8 órakor: **Utolsó szerep.** Bemutató. (A. 8. bérlet.)

KEDD délután ½4 órakor a báró Vay Lászlóné Bissingen Margit grófnő vezetése alatt álló inség akció javára: **Nótás kapitány,** zóna helyárakkal. — Este 8 órakor: **Utolsó szerep.** (B. 8. bérlet.)

SZERDA délután ½4 órakor: **Koldusdiák.** Ifjúsági előadás. — Este 8 órakor: **Utolsó szerep.** (C. 8. bérlet.)

Magyar szerzők! Magyar színészek! Élő lények!

viszik ma szombaton nagy sikerre a Csokonai szinházban, a két legszebb operettet!

Délután ½4-kor **ZÓNA** helyárakkal a legszebb magyar huszár operett

Nótás kapitány

Este 8-kor felzendül a legszebb irredenta dal: »Szép vagy gyönyörű vagy Magyarország« a

Hamburgi menyasszony

Hétfő — Kedd — Szerda — Este

Utolsó szerep

Főszereplő: HALASSY MARISKA

METEOR MOZI MÚSORA

Szombaton, vasárnap: »KÖSZÖNÖM, HOGY ELGÁZOLT«, magyar hangosfilm **Jávor Turay, Kabos** főszereplésével. Meg előzi: »HIRADÓ«. Előadások: 5, 7, 9 órakor. Vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor.

Venni akar valamit?

A Független Ujság hirdetese biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

LEVELEZÉS

Győződjön meg!
Magas árat fizetek arany, ezüst, brilliáns ékszerért. Feldheim, Piac u. 15. Orák, ékszerek nagy választékban. Ekszerek készitése, javitása. 3290

BETÖLTENDÖ ÁLLÁS

Mindenes
bejárónőt felveszek elsejére, jó bizonyítvánnyal. Jelentkezni délelőtt 10-től 12-ig. Péterfia 48., hátul az udvarban, keresztepület. 4006

Vas-
és vízondulálásban perfekt munkaerőt keres »Diva« hölgyfodrászat, Hatvan u. 6. 3319

Gazdasszonyt
keresek falura magános fiatalember mellé. Bodor Zsigmond, Nyiregyháza. 3352

Önállóan
dolgozó masamódot felvesz Anny kalapszalon, Sass u. u. 4. Jelentkezni 8-tól 12-ig. 3345

Mindenes
főzőnő hosszú bizonyítvánnyal kis családhoz felvételik. Singer, Nagyvárad u. 4. 3342

Ügyes
megbizható bejárónő azonnal felvételik hosszú bizonyítvánnyal. Zalai, Csapó 51. 975

Ügyes
kiszolgálóleány és kifutófiú felvételik Róth Jenő fűszerkereskedésében, — Szent Anna ucca 51. 3299

A nevető holttest

Különös történet. Irta: Vécsey Leó

(24)

— Születése óta meg volt benne a betegség csirája, — szegezte le véleményét Lind professzor, — a többit aztán elvégezte az alkohol, a nikotin meg a morfium.

— Foudrayans! — bólintott a tanársegéd. — A légzés és a szilvakék száj...

Diva Péter az orvosfőnök nem szólt egyetlen szót sem, de legbelül minden tekintetében helyeselte professzortársai könyörtelen megállapitását. Tudta jól, hogy a lázban vergődő, vékonytestű leánynak legfeljebb egy-két napja van hátra az életéből. S erre a gondolatra bele vágott a jajveszékelés szivébe De arcára kemény elhatározás rajzolódott.

Amikor Lind professzor és a docens elköszöntek, Diva Péter habozás nélkül leemelte a telefonkagylót és felhivta Berk Medárd professzor lakását. Innen az élettani intézet laboratóriumába utasitották, ahol megtalálta végre tanártársát.

— Azonnal keress fel itt a klinikán! Nem, a dolog nem tűr halasztást. Életbevágóan fontos ügy. Emberi kötelességed, hogy fenntartás nélkül azonnal engedelmeskedjél!

Azután lecsapta a hallgatót és egyenesen a 3-as különszobába sietett. Rita nővér, amikor megpillantotta a professzort, felemelkedett az ágy mellett lévő székről és csendesen kisurrant a szobából.

— Muhamed! — csillant fel nevetően a szeme az ágyban fekvő nagy betegnek, aki e pillanatban csodálatosan frissnek és jókedvűnek látszott. — Tudtam mindig, hogy gavallér vagy, kis pofám! ... Ez a szép szoba, a fehérnemü, meg ágynem, mind selyem ... Ez már igen! Masodszor is jóltevőm lettél, pedig nem voltam valami hálás hozzád!

— Csendesen, nem szabad beszélned kislányom! — intett aggódó hangon Diva professzor. —Ugy, támaszkodj csak csugodtan a párnámra. Felemelkedni nem szabad

— Nem szabad, nem szabad, — nevetett kényszeredetten a beteg. — Még mindig ezt hajtogatod, Muhamed? Hát tudd meg, hogy nekem már mindent szabad. Én ugy is meghalok.

— Ki mondta ezt a zostobaságot?

— Halottam, amikor Rita nővér ... nem, nem, dehogy! Kiolvastam a szeméből! ... Oh, én nagyszerüen tudok olvasni az emberi szemekből. Előttem olyan mindenki, mintha üvegből lenne Téged is ismerlek jól, te nagyszakállu Muhamed, te .. Te nagyon jó ember vagy! Olyan limonádés, jó ember .....

S amikor a professzor leereszkedett az ágy mellett álló székre és a leány keze után nyult, hogy megvizsgálja az érverését, a beteg hirtelen a szájához rántotta Diva Péter kezét s mielőtt a tanár megakadályozhatta volna, égő csókot nyomott rá:

— Látod ez szép volt tőled, nagyon szép! — mondotta a leány csendesen, elmélyülő hangon. Megédesitetted egy szegény haldokló utolsó óráját. Ilyen szép szobában és finom selyemholmi között, szivesen halok meg.

Diva Péter professzor ugy érezte, mintha izzó vasat nyomtak volna párnás, puha kezére, szinte hallotta a bőr sistergését s égő sajgást érzett a kezén, a leány csókja nyomán.

— Csitt! Ezt nem szabad ... Csacsiságot beszélsz kislányom. Dehogy is halsz meg, meg fogsz gyógyulni hamarosan és akkor elmegyünk együtt délre, a tenger mellé, gyönyörű, gyógyító napsütésbe ...

— Nizza! Monte Carlo! Én sokszor voltam ott ... régen ... valamikor ...

— Oda is elmegyünk, de most nem szabad ...

— Oh, te nagyszakálú. „Nem szabad" professzor ...

— Nem szabad beszélned! Hallgass szépen. Inkább majd én beszélek kislányom.

— Mit? Mesét mindasz, Muhamed?

— Csitt! Most én beszélek.

— Mesélj, Muhamed.

— Csend legyen. Mindjárt betapasztom a szád. Miről meséljek? Egyszer volt egy fáradt, szomorú szakállas fiatal férfi, aki találkozott egy fényes, nagy palotában az álruhás királykisasszonnyal. A királykisasszony olyan volt külsőre, mint egy pajkos, kis dzsin, de belül, egészen belül, a lelke mélyén nem volt más, mint egy alázatosszivű, szomorú teremtés ...

— Nem! Ne ezt meséld! Ez olyan limonádés. És a végén sírni kell. Most egészen mindegy, mi voltam, alázatosszivű kisleány, vagy diadalmas, nagy táncosnő.

A lány kifulladt. A tüdeje sem bírta már, de viharzó, vergődő érzései még kevésbé. A hangja suttogóvá csendesedett.

— Pár nap mulva egyformán úgy beszélnek rólam: Volt egyszer ... Egyszer volt ... Mese leszek én is!

— Csend!

— Jó, jó. Hiszen csak ...

— Ne beszélj!

— Ne légy dühös, Muhamed ...

— Te meg ne szólj közbe, kislányom. Csak ints a fejeddel ha akarsz valamit. Jól van, akkor másról beszélek! Hallgass ide és nagyon figyelj, kislányom, mert amit most elmondok, az mind igaz. Az édesanyádról fogok mesélni. Az édesanyádról, Holdsugárról, aki éppen olyan volt, mint te vagy, s akit éppen igy szerettem, mint téged, kislányom ...

A beteg fel akart emelkedni, de a professzor szelíden rákényszerítette a párnákra. Szeme akkorára tágult, hogy keskeny kis orrocskája szinte eltünt körülötte:

— Anyám! Az anyám. Holdsugár ...

Diva Péter szemébe kemény fájdalom hasitott vakitó villámlással, ahogy a nagybeteg leány kerekre-tágult, csodálkozóan rajongó, felgyúlt szemét meglátta. A karcsú, sápadt teremtést mintha egyszerre kicserélték volna. Hirtelen lepergett róla minden baj, minden gond, évek nyoma, csináltság, egyszerre gyermek lett, fürtösfejű, ijedt gyermek:

— Anyám! ... Te ismerted anyámat? — hangzott a suttogás.

— Igen, kislányom. Ismertem, bizony és nagyon, nagyon szerettem! És ez ... ez a szerelem húzott hozzád is ... Feküdj csak nyugodtan és csendesen, elmondok sorjában mindent. Hiszen tudnod kell ezeket most már!

XIX. FEJEZET.

A FÉLBESZAKADT BESZÉLGETÉS

Jó negyed óra telt el igy a fehérfalu, selyemágynemüs, a napfénytől ragyogó, klinikai különszobában, mialatt nem hallatszott más, mint a beteg sóhajtása ziháló, nehéz lélekzete és a fényes szemü professzor duruzsoló, mély hangja:

— Ez volt a te anyád, kis Dzsinni ... Szelídszemü, halkszav, fehérkezü, finom lányvirág, aki sehogyan sem volt erre a földre való ...

— Nem volt erre a földre való ...

(Folytatjuk.)

KIRÁLY KÁVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAK
AROMÁS, ZAMATOS KÁVÉI
KIRÁLY ÜZLETÉBEN A VEVŐ
ELŐTT PÖRKÖLIK.
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Jobb
házivarrónőt keresek. Varga ucca 1., félemelet, a nyitott folyosón. 3351

Fűszer-,
némileg vashoz is értő 18—20 éves izr. segédet ellátással, szerény fizetéssel keresek elsejére. Ajánlatokat Stern Leóhoz, Kaba. 3344

Tanárt,
vagy megfelelő oktatót keresek elsejére, héber tudással is zsidó gimnáziumba járó V. osztályú két fiam mellé. Értekezni lehet naponta 8—12-ig, vagy 2—5 óráig. Csillag Gyula, Piac u. 63., I. em. 3306

Magános
jó és hosszú bizonyítványnyal rendelkező, parketthez értő nőt keresek 1-re mindenesnek, szoba, konyhás pincelakást is kaphat. Burgundia u. 16. 969

Keresek
hosszú bizonyítvánnyal — mindenes szakácsnőt. Századosné, Arany János u.-B. 982

Bejárónőt
délelőttre fogadok. Csapó u. 25. Jelentkezés reggel 8 órakor. 3354

Lakatossegédet
ki gyermekkocsi készítésben jártas, felvesz Neuländer, Erzsébet u. 28. 3353

Könyvkötő tanulónak
két középiskolát végzett jó nevelésű fiú felvétetik Nagy Károly és Társai könyvkötészetébe, Ferenc József út 49. 3044

Kifutófiú
fűszerüzletbe felvétetik. — Deák, Vörösmarty u. 1. 979

Fűszerüzletbe
leány gyakorlattal felvétetik. Fűvészkert ucca 14. 988

Bejáró
szobalányt azonnalra felvesz dr. Aczél, Hatvan ucca 6. szám, III. emelet. 3355

Kereskedelmiben
érettségizett közellakó fiatalasszony pénztárnoknak azonnal beléphet Kulcsár papírkereskedésébe. 985

Mindenest
keresek elsejére. Jelentkezés Meszena ucca 12. Both 968

Keresek
mindeneslányt. Simonyi út 9. 987

ALLAST KERESŐK

Házvezetőnői
vagy bármely más hasonló állást elvállal intelligens keresztény fiatal asszony a legszerényebb feltételek mellett. Cím: Timár u. 23 Heller Józsefné. 3349

800—1000
pengő garanciával állást keres. »Kereskedő« jeligére a kiadóba. 981

LAKAST KERESŐK

Keresek
egy szoba konyhás, speizos (esetleg előszobás) lakást, közeli mellékuccában. Biztos fizető. Cím a kiadóban. 3049

Piac uccán
vagy annak közelében május elsejére (esetleg korábbra) orvosi rendelőnek 2—3 szobás lakást keresek. Ajánlatok »Pontos fizető« jeligére a kiadóba. 3329

Bútorozott
szobát, esetleg kvártélyra is elmegyek magános nőhöz, vagy házaspárhoz. — Árajánlatokat: Független Ujság kiadójába »56« jeligére kérem. 3308

KIADÓ LAKAS

Egy
udvarranyíló szoba, konyha, előszoba mellékhelyiséggel, fix fizetéses gyermektelen házaspárnak — vagy magányosnak kiadó. Megtekinthető csak délután. Apaffy u. 32. sz. 2617

Csinosan
bútorozott tiszta szoba egy vagy két személy részére olcsón kiadó. Piac 58., I. e melet 17. 3069

Itélőtábla
mellett tiszta udvari bútorozott szoba fürdőszobával szerény igényű embernek kiadó. Cím a kiadóban. 4026

Egy
szép újonnan festett uccai szoba, konyha, fáskamara, mosóházzal csendes udvarban kiadó december elsejére. Apaffy ucca 20. 840

Bútorozott
szoba, garantáltain tiszta, kiadó Püspöki palotában, Hatvan u. 1. sz., I. kapu, hátul az udvarban házmesternél érdeklődni. 3148

Különbejáratú
garantáltan tiszta szerényebb bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Cím a kiadóban. 2240

Tiszta
bútorozott szoba kiadó (jól fűthető), Püspöki palota I. kapu, III. em. 54. ajtó. 3149

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba 1—2 személynek 1-re kiadó. — Ornsteinné, Rákosi Jenő u. 5. 3337

Központi
fűtéses uccai szoba kiadó. Piac ucca 26., III. e. 15. ajtó. 3336

Elegánsan
bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. — Miklós u. 4., I. emelet jobbra. 3212

Különbejáratú
bútorozott szoba azonnal kiadó. Arany János u. 23., keresztépület. 3348

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz. szép virágos udvarban. — Honvéd u. 34. szám. 980

Arany János
ucca 18. különbejáratú parkettes bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. 991

Háromszobás
modern udvari lakás kiadó Hunyadi 17. 989

ÜZLETEK

Deák Ferenc
és Erzsébet ucca sarkán üzlethelyiség esetleg megosztva is kiadó. 2803

INGATLAN

Nyilastelepen
Márton Kálmán ucca 38 szám alatti sarok üzletház, melyben korlátlan italmérés, fűszerüzlet és a Nép kör helyisége van, eladó az üzletekkel együttesen. Bővebb a helyszínen a tulajdonostól tudható meg. 1765

Bethlen
u. 14. alatti két uccára nyíló ház 1000 négyszögöl telekkel eladó. Éliás, Karcag. 3328

Baross
ucca 7. ház eladó. Építkezésre alkalmas. 974

ELADAS

Faigalambok
túlszaporodas es helyszűke miatt mélyen le zá"ított árban eladók. Apaffy ucca 20. sz. 675

Sírbolt
Köztemetőben és mindenféle sírkövek olcsón eladók, Hunyadi ucca 14. Sírkőüzlet. 2804

Eladók:
perzsabunda, perzsaszőnyegek, varrógépek és alpacca evőeszközök. Hunyadi u. 14. Zálogház. 3260

Bunda,
sötétszürke, nutria bélés, szil gallérral olcsón eladó Moskovits szabónál, Piac 41. sz. Telefon 11-72. 3303

Portál,
redőnyök, üvegfalak, pu'd olcsón eladó. Lu tig, Eötvös u. 87. 2876

Léckerítés
ajtóval s egyéb tárgyak eladók. Csokonai u. 7. 3305

Ebédlő,
antik szalon, női szőrmézett télikabát, festmények, szőrmék, csiszolt üvegnemű, ezüst dessert, villanyvasaló, színházi látcső, zöld posztó, zsírosbödön, kéménytoldalék elköltözés miatt olcsón eladók. — Ornsteinné, Rákosi Jenő u. 5. 3338

Finom
női szövet- és selyemruhák olcsón eladó. Simonffy ucca 25., utolsó ajtó. 3340

Eladó
egy 100 kgr. disznó. Bihari telep, Pandur u. 6. sz. 3350

Szép
sovány libák eladók. Péterfia ucca 31.

Szürke
márványlap 50x110, — női télikabát, koresolyák, asztal, eladó. Zalai, Csapó 51. 976

Női
és férfi télikabát, használt szövetruhák eladók. — Simonffy ucca 15. 990

Egy
hízott 120 kgr-os sertés eladó. Homok ucca 91. 986

VÉTEL

Búzaaljat,
repcealjat, kőles keveréket megvételre keresek. Apaffy ucca 20. 1394

Szentbernáthegyi
kutyát keresek megvételre. Katona Józsefné, Huszár ucca 13. 981

ELLATAS

AKAR
jó házikosztot és kellemes lakást? Jöjjön a Hungária pensióba lakni. Szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József út 59.

Látogassa
ízletes konyhámat! Kihordásra kiadós adagolás, — friss ételek olcsón. Csapó ucca 19., udvarban, jobbra. 982

AJANLAT

LUDTALPA VAN?

Csináltasson cipőt **Gricz** mannál, ki 40 **év óta orvosilag** elismert speciálista gyógycipész. **Piac u. 20**

Húsfüstölés
olcsón, pontosan, kifogástalanul, Teleki ucca 88. szám alatt. 2979

Uj cserépkályhás!
Gönczy Gábor kályhásmestertől kiléptem s magamat a cserépkályhás szakmában önállósítottam. Cserépkályhák átrakását és tisztítását úgy helyben mint vidéken legolcsóbban vállalom. Mese István cserépkályhás, Kölcsey u. 14 Telefon 17—87. Uj kályhák olcsó árban kaphatók. 3191

Akarja,
hogy zongorája a rádión leadott operaházi hangot adja? Forduljon Gärtner zongorahangolóhoz, Varga u. 7. sz. 3247

Sajátterméső
nemes fajborok nagyon olcsón kaphatók literenként termelőnél. Széchenyi ucca 29. 3331

Fleischer Anna
kalapszalonját megnyitotta (Wiener-palota). Modellek már 2 pengőtől, alakítás 68 fillér. Hrabéczy felvételi hely. 3262

Sajátterméső
újlétai disznóölésre, névnapokra. Izlelje meg édeskés rizling boraimat, 32 fillérért árusítom. Árpád tér 33. 3341

Monogramozás,
slingelés szépen és olcsón készül: Csapó ucca 19., udvarban jobbra. 983

Bor 48 fill.
Józamatú, kihordásra. Dénes borpince, Cegléd u. 22 3310

Kóser
füstölést vállalok. Royal-épület, Hunyadi u. 2 — Waldman Géza, mészáros m. 2285

Tiszavidéki almaterakat
Jonathán, aranyparmen, batul, törökbálint, nemessóvári, téli rozmaring, téli sóvári és búzás. Minden fajtából óriási választékban. Déligyümölcs olcsó vásár, Piac u. 7. 3288

Gyümölcsfa,
szőlővessző különlegességek, dísznövény kapható Piac u. 66. 3276

Melegítő henger.
minden kályhára szerelhető. 50% fűtőanyag megtakarítás. Fülöp, Piac u. 83. 3269

OKTATAS

Német órát
ad, egy hónapban 24 órát 8 pengőért csak felnőtteknek született német nő. Egy félév alatt perfektül tud. Kossuth u. 41. 513

PÉNZ

Financirozási
kölcsönöket nyujtunk, előnyös feltételek mellett. — Magyar Általános Takarékpénztár, Piac ucca 81. 3216

Kölcsönöket
folyósítunk, elsőhelyi bekebelezés mellett, v. beraktározott terményre. Magyar Általános Takarékpénztár, Debrecen, Piac ucca. 3215

KÜLÖNFELE

Poloskairtást
cyángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végez Csala, Rákóczi u. 9. 2141

Sajátterméső
újlétai közismert boraim kimérését a Rothermere ucca 14. szám alól áthelyeztem Teleki u. 92. szám alá. 3343

Száraz
tiszta, padlózott két pincehelyiség 1-re raktárnak kiadó. Burgundia u. 16. 964

Pianino,
jóhangú, bérbe kerestetik. Cím: Kassa út 33. sz. Villamos kitérő. 980

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos: Debreceni Független Ujság Vállalat.
Nyomatott: a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. körforgógépén.